

ZIEMIA *ciężkowicka*

Ciężkowice
tu bije serce Pogorza

ISSN 1640-6710

NR 3/2025

Egzemplarz bezpłatny

**DOŻYNKI 2025
ŚWIĘTO
PLONÓW,
CHLEBA
I WSPÓLNOTY** ▶ str. 10

Drodzy Mieszkańcy gminy Ciężkowice!

Za nami kolejne miesiące intensywnej pracy i realizacji ważnych inwestycji, które wspólnie zmieniają naszą gminę na lepsze. Dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych – zarówno z funduszy europejskich, jak i krajowych – rozwijamy infrastrukturę, edukację, kulturę i przestrzeń publiczną. Dzieje się tak przede wszystkim poprzez sumienną i rzetelną pracę wszystkich pracowników gminy każdego dnia.

W okresie od lipca do września realizowaliśmy szereg ważnych inwestycji, o których Państwa już informowaliśmy. Warto wspomnieć o niektórych z nich.

Duży nacisk położyliśmy na te, które poprawiają bezpieczeństwo w wielu obszarach funkcjonowania gminy, w tym w szczególności dotyczących zaopatrzenia w wodę i ogólnie pojętego bezpieczeństwa publicznego.

Ukończyliśmy realizację dużych inwestycji z obszaru gospodarki wodno-ściekowej. W Siekierczynie i Pławnej powstały oczyszczalnie ścieków z lokalnymi sieciami kanalizacji sanitarnej. Łącznie powstało ponad 2,5 km nowej sieci. W tym momencie inwestycja przechodzi proces odbiorów i uzyskiwania niezbędnych decyzji i zezwoleń, które pozwolą nam na rozpoczęcie użytkowania i przekazanie mieszkańcom informacji dotyczących dalszego postępowania. Dodatkowo w Siekierczynie zostało wybudowane lokalne ujęcie wody wraz nowoczesną stacją uzdatniania oraz rurociągiem zaopatrującym szkołę i Dom Ludowy. To niezwykle ważna inwestycja, która rozwiązała wieloletnie problemy z brakiem wody pitnej dla tak ważnych dla lokalnej społeczności miejsc. W przyszłości planujemy dalszą rozbudowę o zbiornik i urządzenia poboru wody, które umożliwią korzystanie z ujęcia przez mieszkańców. W Ciężkowicach dobiega końca pierwszy etap budowy ujęcia wody z lokalną stacją uzdatniania. Wkrótce rozpoczniemy realizację robót w ramach drugiego etapu, podczas którego będą wykonywane niezbędne instalacje wewnętrzne i zostanie zamontowana armatura i aparatura kontrolno-pomiarowa. W przyszłym roku planujemy ukończyć całość inwestycji i uruchomić funkcjonowanie ujęcia. Jednocześnie przystąpiliśmy do opracowania dokumentacji projektowej zabezpieczającej funkcjonowanie sieci wodociągowej, by mieszkańcy naszej gminy mogli w pełni wykorzystać potencjał zrealizowanej inwestycji nowego ujęcia.

Wychodząc naprzeciw Państwa oczekiwaniom, ciągle poszukujemy różnych rozwiązań i źródeł finansowania, by zrealizować wiele niezbędnych inwestycji w obszarze zaopatrzenia w wodę, zapewniając w tym zakresie oczekiwany poziom bezpieczeństwa. W trakcie opracowania są niezbędne dokumentacje projektowe modernizacji ujęć wody i sieci wodociągowych w miejscowościach Bruśnik, Falkowa oraz Ostrusza.

Trwają również prace projektowe, które określą przyszłe urządzenia i niezbędne wyposażenie do wydobycia wody z odwiertu Ignacy. Prowadzimy daleko zaawansowane analizy związane z organizacją przyszłego podmiotu, który będzie ubiegał się o wydanie koncesji na wydobycie wody leczniczej. Mając te dokumenty, w przyszłym roku planujemy ubiegać się o dotację umożliwiającą realizację tego etapu zagospodarowania odwiertu.

Dbamy o poprawę stanu technicznego infrastruktury publicznej dróg i chodników. Sukcesywnie modernizujemy nawierzchnie dróg i ulic oraz dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Dotychczas wykonaliśmy nowe nawierzchnie asfaltowe na blisko 5 km dróg gminnych za łączną kwotę prawie 1,2 mln zł. W miejscowości Bruśnik w okolicach szkoły powstał chodnik z zatoką autobusową za prawie 300 tys. zł.

W trosce o bezpieczeństwo pozyskaliśmy prawie 2 mln zł dotacji celowej z Budżetu Państwa na realizację Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, w ramach którego jeszcze w tym roku zostanie zakupiony sprzęt oraz wyposażenie jednostek OSP z terenu gminy Ciężkowice. Ukończyliśmy również prace remontowe w remizie OSP Ciężkowice. Dzięki dotacji Samorządu Województwa Małopolskiego w ramach programu „Małopolskie OSP 2025” zostały wymienione bramy garażowe w części bojowej obiektu oraz zamontowano system automatycznego otwierania i zamykania bram wraz z niezbędnymi instalacjami awaryjnymi i ostrzegawczymi. Dla wzmocnienia potencjału ochrony ludności i poprawy bezpieczeństwa za niewiele ponad 1 mln zł został zakupiony nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Jastrzębia. Na ten cel udało się pozyskać dotację z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (blisko 500 tys. zł) oraz dotację w ramach programu „Małopolskie OSP 2025” (50 tys. zł). Pozostałą kwotę uzupełnił wkład OSP Jastrzębia (75 tys. zł) i Gminy Ciężkowice (ponad 600 tys. zł).

Oprócz tych działań realizujemy również projekt pn. „BEZPIECZNA GMINA CIĘŻKOWICE: CYBERBEZPIECZEŃSTWO W SAMORZĄDZIE”. W ramach projektu zostały zakupione niezbędne urządzenia oraz sprzęt, zostaną wykonane instalacje zasilania awaryjnego poprawiające sferę cyfrową bezpieczeństwa danych i funkcjonowania urzędu.

W tym roku ukończyliśmy również ważną dla mieszkańców gminy Ciężkowice inwestycję związaną z poprawą dostępności do usług medycznych. Została zakończona modernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Ciężkowicach. W nowych pomieszczeniach jest już prowadzona działalność lecznicza i rehabilitacyjna.

W sferze oświatowej realizujemy dwa duże projekty, które otwierają nowe możliwości dla dzieci i młodzieży: „Edukacja włączająca w kształceniu ogólnym” oraz Program Dwujęzyczności w przedszkolach. To inwestycje w przyszłość – w równe szanse, rozwój talentów i nowoczesne podejście do nauki. Wspieramy też cyfrowe kompetencje najmłodszych w ramach rządowego programu „Cyfrowy Uczeń”. Kolejne projekty są na etapie przygotowania do realizacji bądź przed podpisaniem umowy dotacyjnej.

Sukcesywnie modernizujemy budynek Żłobka w Kipsznej. Zostało wymienione pokrycie dachowe oraz zagospodarowany teren wokół budynku. Kończymy budowę placu zabaw, czyniąc to miejsce bardziej atrakcyjnym dla dzieci i rodziców.

Wydawca: Centrum Kultury Gminy Ciężkowice, ul. Rynek 1, 33-190 Ciężkowice

Redaktor Naczelny: Anna Madejska

Skład: Małgorzata Wójcik

Korekta: Anna Madejska

Redakcja: Marek Dziuban, Marta Gucwa, Jowita Jurkiewicz-Draż, Marcin Jurkiewicz,

Małgorzata Miłkowska, Ilona Nowak-Padoł, Józef Parys, Marzena Piszczek, Beata Stanuch, Kornelia Sowa, Katarzyna Szczepanek, Kinga Świdarska, Łukasz Uchwat, Dariusz Zięcina, Marek Zwolenik, Katarzyna Zych.

Druk: TopDruk Sp. z o.o., Sp. K., ul. Nowogrodzka 151A, Łomża

Nakład: 500 egz.

Dzięki programowi „Małopolskie świetlice wiejskie 2025” doposażyliśmy i odnowiliśmy nasze świetlice – miejsca spotkań, integracji i lokalnych inicjatyw. W Tursku przeprowadzono gruntowny remont, a nowoczesne wyposażenie świetlic pozwoli organizować warsztaty i wydarzenia. Natomiast do świetlicy w Siekierczynie zakupiliśmy nowoczesne wyposażenie umożliwiające realizację działań społeczności lokalnej. Zaplanowaliśmy również modernizację budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Pławna. W pierwszym etapie modernizacji zostanie wymienione pokrycie dachowe oraz ocieplony strop budynku.

Ukończyliśmy również pierwszy etap modernizacji budynku gminnego przy ul. św. Andrzeja. Na tym etapie zostało wymienione pokrycie dachowe oraz wykonano niezbędne instalacje odwadniające budynek. Trwają prace związane z renowacją zabytkowych witraży w kościele w Ciężkowicach, które planujemy ukończyć w tym roku.

Warto wspomnieć, że w ramach dotacji z Rządowego Funduszu Polski Ład zrealizowany został pierwszy etap budowy Pogórzańskiego Centrum Turystyki i Rekreacji.

Sezon wakacyjny już za nami, a obfitował on w wiele wydarzeń kulturalnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, ale także stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich, grupy nieformalne. Dzięki Państwa zaangażowaniu nasza gmina była, jest i będzie miejscem z atrakcyjną ofertą spędzania wolnego czasu zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. O tym, co się działo, przeczytaj Państwo na kolejnych kartach, choć zapewne trudno było ująć wszystkie aktywności. Z tego miejsca serdecznie dziękuję Państwa pracę i zaangażowanie.

Cieszy fakt, że w kalendarzu naszych wydarzeń oprócz stałych imprez i uroczystości takich jak: Festiwal Wikliny, Pogórzański Jarmark Artystów i Rękodzielników, Dożynki Gminne, Dzień Dziecka pojawiły się nowe, np.: Biesiada Senioralna, Festiwal Kolorów, Pociąg Retro, koncerty i wydarzenia w Parku Zdrojowym, Parku Sokoła, oferta spacerów dla seniorów, spacerów w Ścieżce w Koronach Drzew i wiele innych. Zapewniam Państwa, że dołożymy wszelkich starań, by z roku na rok cieszyły się jeszcze większym zainteresowaniem. W tym zakresie prowadziliśmy działania promocyjne w mediach zewnętrznych, takich jak chociażby Radio Kraków, Radio Eska, RDN Małopolska, Teleekspres, Dzień Dobry TVN, regionalna Telewizja Tarnowska.tv oraz w mediach społecznościowych urzędu i instytucji.

Nie zapominamy o integracji społecznej – prowadzimy diagnozę potrzeb przed utworzeniem Warsztatów Terapii Zajęciowej, które będą ważnym miejscem wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Zrealizowaliśmy również projekt w sołectwie Bruśnik, poprawiając estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznej.

Nasza Gmina pozyskała dofinansowanie w ramach projektu pn. „Rozwój oferty turystycznej Aglomeracji Tarnowskiej w oparciu o markę EnoTarnowskie”, zgłoszonego przez Aglomerację Tarnowską w programie Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (Priorytet FEMP.07 – Fundusze europejskie dla wspólnot lokalnych, Działanie FEMP.07.02 ZIT). W ramach dofinansowania w Ciężkowicach powstanie nowa infrastruktura przy Ścieżce w Koronach Drzew, która wzbogaci naszą ofertę turystyczną i sprawi, że pobyt tutaj będzie jeszcze atrakcyjniejszy dla rodzin, dzieci i wszystkich poszukujących aktywnego wypoczynku. Powstanie nowoczesny plac zabaw, ścianka wspinaczkowa i tablice interaktywne. Łączna wartość inwestycji to ponad 1 milion złotych. Uzyskane dofinansowanie to ponad 880 tysięcy złotych (ze środków EFRR). Projekt to kolejny krok w kierunku uczynienia Ciężkowic miejscem, które przyciąga turystów piękną naturą, ciekawymi atrakcjami i przyjazną infrastrukturą. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania i złożenia tego projektu. Razem rozwijamy gminę Ciężkowice, nadając jej jeszcze bardziej wyjątkowy charakter.

Każda z wyżej wymienionych inwestycji to dowód, że wspólnym wysiłkiem możemy skutecznie rozwijać naszą gminę – nowoczesną, przyjazną mieszkańcom i otwartą na przyszłość. I tak właśnie zamierzamy działać: razem dla dobra naszej gminy.

We wrześniu rozpoczęliśmy kolejny rok szkolny. Nauczycielom, dzieciom i rodzicom życzę, by ten rok przyniósł wiele sukcesów, radości z odkrywania świata i satysfakcji z nauki i pracy. Niech szkoła będzie miejscem przyjaznym, inspirującym i pełnym wzajemnego szacunku.

*Jowita Jurkiewicz-Drag
Burmistrz Gminy Ciężkowice*

Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Siekierczynie i Pławnej zakończona!

Ostatnie dni września to intensywny okres w realizacji inwestycji pn. „BUDOWA INFRASTRUKTURY KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY CIĘŻKOWICE”.

W tym czasie dokonaliśmy końcowych odbiorów technicznych robót budowlanych jednej z kilku realizowanych obecnie przez Gminę Ciężkowice inwestycji dotyczących gospodarki wodno-kanalizacyjnej.

Dzięki dotacji pochodzącej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 powstały alternatywne rozwiązania dla zbiorowego systemu oczyszczania w postaci lokalnych oczyszczalni ścieków wraz z lokalnymi sieciami kanalizacji.

Łącznie powstało ponad 2,5 km sieci kanalizacji i dwie oczyszczalnie ścieków, które zostały realizowane w ramach dwóch zadań:

Zadanie nr 1: Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siekierczyna, gmina Ciężkowice oraz

Zadanie nr 2: Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną w miejscowości Pławna, gmina Ciężkowice.

Ponadto w miejscowości Siekierczyna zostało wybudowane lokalne ujęcie wody z lokalną stacją uzdatniania oraz wo-

dociągami zaopatrującym w wodę szkołę podstawową i Dom Ludowy.

Obecnie prowadzimy dalsze czynności odbiorowe z udziałem instytucji takich jak: Państwowa Straż Pożarna, Sanepid oraz Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Jednocześnie trwają prace związane z wyliczeniem taryf i uzyskaniem w tym zakresie wymaganych akceptacji instytucji zewnętrznych.

Po tym etapie rozpocznie się proces przyłączania nieruchomości do nowo powstałej sieci kanalizacji.

O szczegółach i toku postępowania będziemy na bieżąco Państwa informować.

Wartość zrealizowanej inwestycji to kwota ponad 5 mln zł, z czego ponad 3,7 mln zł jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – typ „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Z życia Rady Miejskiej w Ciężkowicach

Szanowni Państwo, poniżej prezentujemy rejestr uchwał podejmowanych podczas Sesji Rady Miejskiej w Ciężkowicach w okresie od czerwca do września br.

XVI Sesja Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 24 czerwca 2025 r.

Uchwała Nr XVI/124/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie udzielenia Burmistrzowi Gminy Ciężkowice wotum zaufania.

Uchwała Nr XVI/125/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zatwierdzenia skonsolidowanego bilansu Gminy Ciężkowice za 2024 rok.

Uchwała Nr XVI/126/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Ciężkowice za 2024 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ciężkowice za 2024 rok.

Uchwała Nr XVI/127/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie udzielenia Burmistrzowi Gminy Ciężkowice absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2024 rok.

Uchwała Nr XVI/128/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian budżetu Gminy Ciężkowice oraz zmian Uchwały Budżetowej Gminy Ciężkowice na 2025 rok nr X/79/24 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 27 grudnia 2024 roku.

Uchwała Nr XIV/129/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ciężkowice na lata 2025-2039.

Uchwała Nr XVI/130/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie przekazania środków finansowych dla Wojewódzkiego Funduszu Wspierania Policji.

Uchwała Nr XVI/131/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmiany Uchwały nr XV/123/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 22 maja 2025 roku w sprawie przyjęcia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych osobom fizycznym na wymianę pozaklasowych systemów ogrzewania w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie gminy Ciężkowice na nowe wykorzystujące drewno kawałkowe oraz pellet w ramach projektu pn. „Wspieranie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych na terenie Gminy Ciężkowice”.

XVII Sesja Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 28 sierpnia 2025 r.

Uchwała Nr XVII/134/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian budżetu Gminy Ciężkowice oraz zmian Uchwały Budżetowej Gminy Ciężkowice na 2025 rok nr X/79/24 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 27 grudnia 2024 roku.

Uchwała Nr XVII/135/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ciężkowice na lata 2025-2039.

Uchwała Nr XVII/136/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej na obszarze Gminy Ciężkowice.

Uchwała Nr XVII/137/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmiany uchwały nr XV/120/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Małopolskiego z budżetu Gminy Ciężkowice w 2025 i 2026 roku.

Uchwała Nr XVII/138/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ciężkowice.

Uchwała Nr XVII/139/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uchwała Nr XVII/140/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie ustanowienia służebności gruntowej.

Uchwała Nr XVII/141/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości.

Uchwała Nr XVII/142/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiących własność Gminy Ciężkowice.

Uchwała Nr XVII/143/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie

rozpatrzenia petycji dotyczącej budowy chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej 977 dla odcinka 2+520,00 do 3 km + 587,00.

XVIII Sesja Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 29 września 2025 r.

Uchwała nr XVIII/144/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian budżetu Gminy Ciężkowice oraz zmian Uchwały Budżetowej Gminy Ciężkowice na 2025 rok nr X/79/24 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 27 grudnia 2024 roku.

Uchwała nr XVIII/145/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ciężkowice na lata 2025-2039.

Uchwała nr XVIII/146/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu.

Uchwała nr XVIII/147/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie nadania Regulaminu Muzeum Etnograficznemu Grociarnia w Jastrzębi.

Uchwała nr XVIII/148/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie zmiany Uchwały Nr X/83/24 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia 27 grudnia 2024 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ciężkowice na 2025 rok.

Uchwała nr XVIII/149/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach z dnia w sprawie ustalenia składu liczbowego stałych Komisji Rady Miejskiej w Ciężkowicach.

Uchwała nr XVIII/150/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie powołania Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Polityki Społecznej Rady Miejskiej w Ciężkowicach.

Uchwała nr XVIII/151/25 Rady Miejskiej w Ciężkowicach w sprawie powołania Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Ciężkowicach.

Wyjątkowe Jubileusze Małżeńskie w Gminie Ciężkowice

Z wielką radością i dumą chcielibyśmy podzielić się wyjątkową okazją – Jubileuszami Pożycia Małżeńskiego par, które w roku 2024 obchodziły 65. rocznicę ślubu, czyli Żelazne Gody, 60. rocznicę ślubu tzw. Diamentowe Gody oraz 50. rocznicę ślubu tzw. Złote Gody.

To niezwykle wydarzenie odbyło się 25 czerwca i zaczęło się od uroczystej mszy świętej w kościele pw. Pana Jezusa Miłosiernego i św. Andrzeja Apostoła w Ciężkowicach, koncelebrowanej przez księdza wikariusza parafii

Ciężkowice Adriana Frydę, podczas, której pary dziękowały za dar wspólnego życia, miłości i wytrwałości. To właśnie ta duchowa chwila była początkiem ich pięknej drogi, pełnej wspólnych radości, trudności i niezliczonych wspomnień.

Dalsza część uroczystości odbyła się w Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej (MCEE) w Ciężkowicach. Z okazji tak doniosłego jubileuszu gratulacje jubilatam złożyli: burmistrz Gminy Ciężkowice – Jowita Jurkiewicz-Drag, dyrektor Biura Wojewody Małopolskiego w Krakowie – Łukasz Krzysztofik, przewodniczący Rady Miejskiej w Ciężkowicach – Marcin Szymczyk oraz kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Aneta Zabawska.

Pary obchodzące 50. rocznicę ślubu w 2024 roku to: Bartosik Maria i Julian, Ciesielczyk Józefa i Ryszard, Gołębiowska Wanda i Zdzisław, Jamka Grażyna i Eugeniusz, Kielar Maria i Stanisław, Koszyk Zofia i Władysław, Kurczab Danuta i Mieczysław, Majcher Genowefa i Adam, Miłkowska Maria i Kazimierz, Miłkowska Janina i Józef, Padoł Maria i Stanisław, Rojek Halina i Leszek, Smoszna Anna i Tadeusz, Synowiec Stanisława i Jan, Śliwa Jadwiga i Stanisław, Truchan-Szostek Bogumiła i Wiesław, Wtudyka Halina i Tadeusz, Gąsior Anna i Czesław.

Pary te zostały uhonorowane Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie – przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzeja Dudę. Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie to polskie odznaczenie nadawane pa-

rom, które przeżyły 50 lat w związku małżeńskim. Ustanowiony został w 1960 roku.

W ubiegłym roku 60. rocznicę ślubu obchodzili obecni na uroczystości Jurkiewicz Stanisława i Aleksander, Jurkowska Zdzisława i Marian, Kuropatwa Zofia i Antoni, Łacka Eu-

genia i Marian, natomiast 65. rocznicę ślubu Mastalerz Aleksandra i Leopold, Rutka Janina i Józef.

Jubilaci otrzymali również listy gratulacyjne, kwiaty oraz upominki. Uroczystość była okazją do wielu wzruszających wspomnień i serdecznych rozmów. Jej artystyczną oprawę zapewniła kapela „Pogórzanie” z Jastrzębi oraz mini recital Anety Smoleńskiej, przy akompaniamencie Marka Jachera. Podczas uroczystości, przy lampce szampana, odśpiewano „100 lat”. Podczas poczęstunku przygotowanego przez restaurację „Spizarnia” oraz pięknym torcie przygotowanym przez Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach jubilaci rozmawiali i wspominali swoje wspólne lata, dzieląc się radościami, wzruszeniami i cennymi wspomnieniami.

Zdjęcia wykonane zostały podczas uroczystości przez Damiana Kłoca, który z pasją i zaangażowaniem uwiecznił te wyjątkowe momenty. Dzięki jego fotografiom możemy na długo zachować wspomnienia z tego pięknego wydarzenia.

To niezwykle wydarzenie to nie tylko święto miłości i wytrwałości, ale także dowód na to, jak silne i piękne mogą być relacje, gdy opierają się na wzajemnym szacunku, zaufaniu i trosce. Gratulujemy wszystkim parom, które przez te lata pokonały wszelkie trudności i nadal trwają razem, ciesząc się wspólnym życiem.

Aneta Zabawska
Kierownik USC

W Parku Sokoła w Ciężkowicach stanęła wyjątkowa rzeźba

„Przystań” Jędrzeja Stępała - żywa rzeźba jako ślad pamięci o tradycjach wikliniarskich Ciężkowic to projekt realizowany w ramach Programu „Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2025”. Instytucją zarządzającą programem jest Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku.

Foto: Dariusz Oleksowicz

■ ANNA MADEJSKA

Zadanie polegało na zakupieniu i realizacji projektu rzeźby cenionego twórcy Jędrzeja Stępała i wykonaniu dzieła w duchu sztuki artysty. Dokonali tego zaci i świetni w swym fachu artyści plecionkarstwa pod kierunkiem Wojciecha Świątkowskiego oraz Adama Żyłki. Wśród wypylających byli również mieszkańcy z terenu gminy Ciężkowice.

Odstonienia rzeźby dokonali burmistrz gminy Ciężkowice Jowita Jurkiewicz-Drag oraz żona artysty Karolina Stępał, która na ręce pani burmistrz złożyła „Skrzydła Nadziei” – dzieło niezwykle wymowne w swej symbolice – wplecione przez Jędrzeja Stępała.

Po tym akcie w Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej odbyło się spotkanie tematyczne. O tradycjach wikliniarskich w gminie Ciężkowice, Jędrzeju Stępała i jego twórczości, procesie twórczym i doświadczeniu realizacji projektu rozmawiali: Zbigniew Szczerba (pasjonat historii Ciężkowic), Maria Stępał (córka artysty), Karolina Stępał, Wojciech Świątkow-

ski (prezes Stowarzyszenia Polskich Plecionkarzy) i Adam Wrona (ŻyWa Pracownia).

Niezwykły album o artyście zaprezentowała Małgorzata Kowalska (Stowarzyszenie Lednica 2000 im. o. Jana Góry), a domknięciem wydarzenia był liryczny koncert „Sploty dźwięku” w wykonaniu zespołu Silvaria.

W uroczystości uczestniczyli również: Dawid Chrobak – burmistrz miasta i gminy Zakliczyn, Dagmara i Mirosław Nowakowie ze Stowarzyszenia Wspólnota Domu św. Jacka im. ojca Jana Góry na Jamnej, radni Rady Miejskiej w Ciężkowicach, dyrektorzy szkół, przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń z terenu gminy Ciężkowice oraz mieszkańcy.

Projekt dofinansowano ze środków programu własnego Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku pn. Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2025 pochodzących z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Rzeźba ma stanowić bezpieczną przystań i symbolizować wolną ojczyznę – Polskę odzyskującą niepodległość, ostoję dla zmęczonych ciągłą walką obywateli.

W swoim założeniu ma stać się miejscem wytchnienia dla wszystkich, mieszkańców i turystów, i niech tak będzie.

Jędrzej Stępał (3.12.1953-10.05.2023). Urodzony w Poznaniu. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Doktorat uzyskał w 2001 roku na Wydziale Rzeźby na Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, natomiast w 2012 uzyskał stopień doktora habilitowanego na Wydziale Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Był autorem ponad 70 wystaw indywidualnych oraz brał udział w ponad 130 wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą. Specjalizował się w nadawaniu wiklinie autorskiej formy, jego muzą była natura. Był autorem aranżacji wiklinowych polskiego pawilonu na EXPO'92 w Sewilli, gdzie zaprezentował cykl instalacji: „Katedr”, „Figur”, „Obrazów” oraz wiklinowe meble. Opatentował szereg wiklinowych wzorów mebli i koszy. Był projektantem największego kosza na świecie „Kosza 2000” znajdującego się w Nowym Tomysłu, wpisanego do Księgi Rekordów Guinnessa. Dwukrotnie był stypendystą Ministerstwa Kultury i Sztuki. W 1994 r. otrzymał stypendium fundacji Kościuszkowskiej w USA, gdzie prowadził zajęcia ze studentami sztuk plastycznych na ośmiu uniwersytetach.

SPECIONE OD NOWA – tradycyjne rękodzieło we współczesnym wydaniu

Taką nazwę nosił projekt realizowany przez Centrum Kultury Gminy Ciężkowice w ramach programu Narodowego Centrum Kultury EtnoPolska. Edycja 2025.

Istotą projektu było trzydniowe spotkanie pasjonatów wikliniarstwa, którzy zdobywali lub poszerzali swoją wiedzę w zakresie jednego z najstarszych rzemiosł świata.

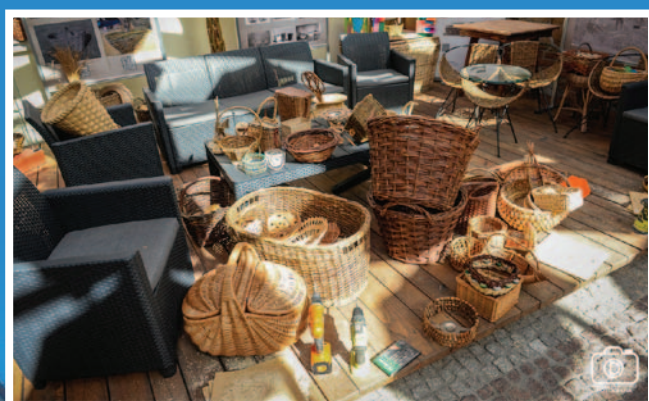
Podczas warsztatów prowadzonych przez ŻyWą Pracownię z Krakowa powstawały użytkowe wyroby z wikliny, między innymi przepiękne przedmioty codziennego

użytku, artystyczne aranżacje wnętrz, dekoracje, akcesoria oraz wspólnie wpleciony napis CIĘŻKOWICE.

Domknięciem przygody była wystawa w ciężkowickim ratuszu prezentująca fragment stałej kolekcji wystawienniczej oraz nowo powstałe dzieła uczestników.

Celem realizowanego projektu było stworzenie warunków do przekazywania i upowszechniania wiedzy o tradycjach plecionkarstwa związanego z regionem gminy Ciężkowice, o jego współczesnym wymiarze i możliwościach wykorzystania w różnorodnych formach.

(AM)

To tu – w Ciężkowicach biło i bije serce Kultury!

6 lipca odbył się V Festiwal Wikliny
i XXIII Pogórzański Jarmark Artystów i Rękodzielników w Ciężkowicach.

■ ANNA MADEJSKA

Wydarzenie miało na celu kultywowanie tradycji i naszych rodzimych wartości; przypomnienie ginących profesji i pielęgnowanie tych, które mocno zakorzenione są w naszej lokalnej i regionalnej społeczności. Stąd na płycie ciężkowickiego Rynku swoje miejsce znaleźli artyści i rzemieślnicy prezentujący wytwory własnej pracy, a były one różnorodne.

Oprócz nich wikliniarze prezentowali swoje prace, wyplatając również z uczestnikami mniejsze formy i kończąc w ten sposób projekt „SPLECIONE OD NOWA – TRADYCYJNE RĘKODZIEŁO WE WSPÓŁCZESNYM WYDANIU”, dofinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Narodowego Centrum Kultury Etno. Polska. Edycja 2025, a prezentowane podczas V Festiwalu Wikliny, którego współorganizatorem był Powiat Tarnowski.

Zainteresowaniem zarówno dzieci, jak i dorosłych cieszyły się warsztaty ginących zawodów, takich jak: płatnerz, pszczelarz, koronczarka, zielarka, lalkarka oraz występy kapel i zespołów ludowych: Rożnowskiej Doliny, Małych Wyrchowan, Porąbcoków, Pogórzan z Jastrzębi, Dziewczęcej Grupy Śpiewaczej z Jastrzębi, kapeli Kiborica oraz Gooroleski. Działania realizowane były przez Stowarzyszenie Regionalne Pogórzan we współpracy organizacyjnej z Centrum Kultury Gminy Ciężkowice jako zadanie publiczne Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury pn. Mecenat Małopolski BIS.

Warto dodać, że na stoiskach kół gospodyń wiejskich odbyła się prezentacja i degustacja produktów lokalnych, takich jak: tradycyjny chleb z piekarni GS, sery z Bogoni, wino z winnicy Manru, miód z Pasieki Wędrownej Wantuch.

Smakosze mogli skosztować lokalnych dań i wypieków, takich jak: bigos, żurek na serwatce, kluski kłotne, chleb ze smal-

cem, pierogi, kaczką pieczoną z jabłkami, kaczką z żurawiną, proźioki, sernik, makowiec, kruche ciasto.

W ramach Pogórzańskiego Jarmarku Smaku, którego współorganizatorem był Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, skosztować można było smakołyków wpisanych na listę Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wśród nich: soku malinowego zakliczyńskiego, konfitury z płatków róż, tradycyjnej śliwki wędzonej bez pestki (susza sechłońska), kiełbasy swojskiej sądeckiej, kiełbasy wiejskiej tuchowskiej, oscypków zakopiańskich, obwarzanka krakowskiego i wiele innych.

Tym wydarzeniem chcieliśmy pokazać, że folklor jest dumny i inspirujący, że jest ciekawy, żywiłowy i różnorodny, co potwierdził Staszek z Gór, którego koncert zakończył wydarzenie.

Wszystkim, którzy je współtworzyli, serdecznie dziękujemy, a byli to: Burmistrz Gminy Ciężkowice Jowita Jurkiewicz-

Drag, Stowarzyszenie Regionalne Pógórzan, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Powiat Tarnowski, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, Krakowski Bank Spółdzielczy/odział Ciężkowice, Przetwórnia owocowo-warzywna „Dworek 1905” Kąsna Dolna, Kombud, Koła Gospodyń Wiejskich: Kąsna Dolna, Ciężkowice, Ostrusza, Kipszna, OSP i MDP Ciężkowice i Jastrzębia, OSP Zborowice, Komenda Policji w Ciężkowicach, Centrum Zdrowia Tuchów, Centrum Usług Turystycznych i Komunalnych w Ciężkowicach, Zielony Serwis, ŻyWa Pracownia, Restauracja Spiżarnia w Ratuszu, Sołtys Ciężkowic, Stacja Paliw Moya Zborowice, Delikatesy Centrum, Piekarnia GS Ciężkowice.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęli: Tarnowska.tv, Dariusz Oleksowicz Fotografia, Imprezowy Region, Koncertowy Tarnów i Okolice.

Foto: Dariusz Oleksowicz

Dożynki Gminy Ciężkowice były prawdziwym Świętem Tradycji i Plonów

Wydarzenie odbyło się 24 sierpnia. W barwnym korowodzie dożynkowym 14 delegacji wieńcowych na czele z Kaśną Górną, która była gospodarzem tegorocznych dożynek, udaliśmy się do ciężkowickiego sanktuarium.

Tam odbyła się uroczysta msza święta. Po niej orszak prowadzony przez Orkiestrę Dętą OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach oraz banderię konną ze stajni Serenum z Kaśnej Górnej udał się do Amfiteatru Letniego.

■ ANNA MADEJSKA

Po powitaniu i oficjalnym rozpoczęciu przez burmistrza gminy Ciężkowice Jowitę Jurkiewicz-Drag nastąpiły mowy okolicznościowe oraz odczytanie listów z życzeniami od Posła do Parlamentu Europejskiego Arkadiusza Mularczyka, Posłów na Sejm RP: Urszuli Augustyn, Wiesława Krajewskiego oraz Wojewody Małopolskiego Krzysztofa Jana Klęczara i Prezydenta Tarnowa Jakuba Kwaśnego.

Starostowie dożynek Agnieszka Grabarczyk i Łukasz Skoneczny przekazali chleb z tegorocznych zbóż na ręce burmistrza gminy, po czym wraz z panią burmistrz oraz przewodniczącą KGW z Kaśnej Górnej częstowali chlebem i kołaczem mieszkańców i gości.

Po ceremoniale chleba nastąpiła prezentacja wieńców dożynkowych oraz obdarowanie nimi osób szczególnie zasłużonych dla gminy. A byli to:

- Delegacja wieńcowa z Kaśnej Górnej – wieńiec otrzymała pani Jowita Jurkiewicz-Drag burmistrz gminy Ciężkowice
- Delegacja wieńcowa ze Zborowic – wieńiec otrzymali państwo Mariola i Zbigniew Zabielnny
- Delegacja wieńcowa z Turska – wieńiec otrzymała pani Bożena Pawlikowska
- Delegacja wieńcowa z Siekierzyny – wieńiec otrzymała pani Barbara Duran
- Delegacja wieńcowa z Pławnej – wieńiec otrzymała pani Anna Popiela
- Delegacja wieńcowa z Ostruszy – wieńiec otrzymali państwo Zofia i Józef Ziębowie
- Delegacja wieńcowa z Kipsznej – wieńiec otrzymał pan Jerzy Gut
- Delegacja wieńcowa z Kaśnej Dolnej – wieńiec otrzymała pani Beata Stanuch
- Delegacja wieńcowa z Jastrzębi Dolnej – wieńiec otrzymał pan Stanisław Deś
- Delegacja wieńcowa z Jastrzębi Górnej – wieńiec otrzymali państwo Anna i Tomasz Kiełbasa

- Delegacja wieńcowa z Falkowej – wieńiec otrzymała pani Halina Klimek
- Delegacja wieńcowa z Ciężkowic – wieńiec otrzymał ks. Marcin Raś
- Delegacja wieńcowa z Bruśnika – wieńiec otrzymał pan Józef Biskup
- Delegacja wieńcowa z Bogoniowic – wieńiec otrzymała Piekarnia GS w Bogoniowicach

Przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich otrzymały dyplomy uznania za wkład w krzewienie tradycji. Ceremoniałowi towarzyszyła przepiękna oprawa w wykonaniu Zespołu Ludowego Pogórzanie z Jastrzębi. W części artystycznej na scenie wystąpili: Dancing Queen w wykonaniu Cantabile z Gminnego Centrum Kultury w Żabnie, zespół tańca nowoczesnego VOIX z Ciężkowic i VOICE z Tuchowa, zespół BEAUTY PLATE oraz B-QLL.

Koło Gospodyń Wiejskich z Kaśnej Górnej częstowało smacznymi potrawami, a dzieci korzystały z przygotowanych animacji i atrakcji. Całość zakończyła potańcówka z zespołem Granda.

Organizatorami wydarzenia byli: Burmistrz Gminy Ciężkowice Jowita Jurkiewicz-Drag Sołtys Kaśnej Górnej Lucyna Gucwa wraz z Radą Sołecką, Koło Gospodyń Wiejskich z Kaśnej Górnej z przewodniczącą Zofią Skrobiś oraz Centrum Kultury Gminy Ciężkowice.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowanie przepięknej uroczystości, druhom Ochotniczej Straży Pożarnej z Ciężkowic za nieocenioną pomoc w organizacji i logistyce, Komisarzowi Policji w Ciężkowicach za zapewnienie bezpieczeństwa, Centrum Usług Komunalnych i Turystycznych. Gratulujemy społeczności lokalnej Kaśnej Górnej za przepiękną pracę, która łączy i jednoczy ludzi, i pokazuje, że razem można więcej.

W sposób szczególny dziękujemy sponsorom. A są to: Krakowski Bank Spółdzielczy/oddział w Ciężkowicach, Spółka Komunalna Dorzeczce Białej, Spółdzielnia „JEDNOŚĆ” Kaśna Dolna, Przetwórnia owocowo-warzywna „Dworek 1905” Kaśna Dolna, WINNICA MANRU Magdalena i Marek Zwolenik Kaśna Dolna, Firma „GIL PLACE ZABAW” Jastrzębia, Firma BOGONI Bogoniowice, Delikatesy Centrum Bogoniowice, Gminna Spółdzielnia „SAMOPOMOC CHŁOPSKA” w Ciężkowicach, ROLMIĘS Baniak Kras Ciężkowice, Sklep spożywczy ADM24 Marcin Król Ciężkowice, Zakład Masarski Władysław Cygan Ciężkowice, Restauracja „SPIŻARNIA” Rafał Zabielnny Zborowice, Pasieka Wędrownia „WANTUCH” Zborowice, Palarnia kawy „WEST CAFFEE” Zborowice, PSB KOSTA Bogoniowice, Firma BURNAT – Prefabrykaty Budowlane Bogoniowice, Firma OKNO MAG Magdalena Zięcina-Kwiek Kaśna Górna, Firma MG Wójcik spółka komandytowa Kaśna Górna, Firma Automotive Jarosław Padoł Ciężkowice, Firma FPHU „PŁOMYK” Piotr Gucwa, Zarząd Gminny PSL – Witold Wojna, Piekarnia „GALA” Bobowa, gen. bryg. w stanie spoczynku Jerzy Gut, Stanisław Zięcina, Bogdan Wróbel, Łukasz Rutka, Iwona Kiełbasa, Mateusz Gargaś, Stadnina Serenum w Kaśnej Górnej.

POCIĄG RETRO ZNÓW W CIĘŻKOWICACH

13 września o godz. 11:55 na stację Bogoniowice-Ciężkowice wjechał pociąg z dawnych lat. Przez 49 minut turyści i mieszkańcy gminy Ciężkowice mieli okazję zobaczyć lub sobie przypomnieć, jak wyglądała podróż pociągiem w ubiegłym stuleciu.

Do przejazdów turystycznych została wykorzystana unikatowa kolekcja zabytkowych lokomotyw i wagonów z pierwszej połowy XX wieku stacjonujących w Skansenie Taboru Kolejowego w Chabówce. Jest to jedyne w Polsce muzeum, które utrzymuje w pełnej sprawności cztery parowozy z lat 1932–1956 oraz historyczne wagony pasażerskie i towarowe z lat 1896–1960.

Na uczestników wydarzenia czekały specjalnie przygotowane przez Koło Gospodyń Wiejskich z Bogoniowic, liczne atrakcje i aktywności dla dzieci. Najważniejszą jednak była możliwość zwiedzenia zabytkowej lokomotywy parowej Ty42-107 z 1946 roku.

Przejazd do na trasie Tarnów-Ciężkowice był przejazdem inauguracyjnym XI edycję Małopolskich Szlaków Turystyki Kolejowej.

Organizatorem przejazdów historycznym taborem kolejowym jest Nowosądeckie Stowarzyszenie Miłośników Kolei we współpracy z PKP CARGO. Projekt jest realizowany dzięki wsparciu finansowemu Województwa Małopolskiego w ramach konkursu ofert z dziedziny turystyki „Małopolska Gościinna”.

(AM)

CIĘŻKOWICKI PIKNIK RODZINNY CIESZYŁ SIĘ SPORYM ZAINTERESOWANIEM MIESZKAŃCÓW

9 sierpnia br. w Amfiteatrze Letnim w Ciężkowicach odbyło się wydarzenie dedykowane całym rodzinom. Atrakcji był sporo. Na scenie zaprezentowali się lokalni artyści: młodzież przygotowana przez Grzegorza Samka, Zespół Taneczny Kaczupino ze Zborowic, Natalia Kloc, Laura Karpińska, Magdalena Tabaszewska, seniorzy z Klubu Senior+ z Siekierzyny, Orkiestra Dęta OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach oraz gościnnie Kasyn i Madej.

Świetna zabawa towarzyszyła wszystkim, i młodszemu, i starszemu. Występy artystyczne, zabawa na dmuchańcach, piana party, strefa zabaw z mega klockami, kolorowe warkoczyki, tatuaże i malowanie twarzy. A do tego przejażdżka wozem, zwyczajka i możliwość sprawdzenia się na wysokościach.

Było kolorowo, smacznie, radośnie, gwarno – tak, jak powinno być! Koncert K-JAH oraz Mesajah rozkoczymał tłumy, a nocna potańcówka pozwoliła na odrobinę szaleństwa.

Ciężkowice po raz kolejny pokazały, że warto wspólnie spędzać czas i dobrze się bawić.

Organizatorami byli: Burmistrz Gminy Ciężkowice Jowita Jurkiewicz-Drag, Sołtys Ciężkowic Robert Figas wraz z Radą Sołectką, Centrum Kultury Gminy Ciężkowicach, Koło Gospodyń Wiejskich w Ciężkowicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Ciężkowicach, Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza w Ciężkowicach.

Foto: Dariusz Oleksowicz

Tu bije „muzyczne” serce Pogórza – czyli co słyhać u Orkiestry Dętej Ciężkowice?

■ MARZENA PISZCZEK

Festiwalowy sezon w pigułce!

Z finałów Festiwalu ECHO TROMBITY wróciliśmy z III miejscem w kategorii „Orkiestry Duże”! Przy tak wysokim poziomie orkiestr taki „zatrombisty” wynik po prostu cieszy! Na Miasteczko Galicyjskie pojechaliśmy z odwagą i uśmiechem (a w głębi serca z dużymi emocjami), a to oznacza jedno – że nam naprawdę zależało na tym, by dać z siebie 100 procent mocy!

Dziękujemy naszym kibicom-rodzicom, którzy jak zawsze wiernie nas wspierali i się nawet trochę wzruszali, a to znaczy, że muzyka działa, jak powinna!

Kolejnych festiwalowych emocji nie zabrakło w Suchoj Beskidzkiej, gdzie początkiem lipca miał miejsce Ogólnopolski Festiwal Muzyki Filmowej Orkiestr Dętych. Trzecie już z rzędu *Urodziny Billy’ego Wildera* udowodniły, że wszyscy kochamy melodie filmowe, bo są piękne i proste – w jednej chwili przywołują obraz, dźwięk i emocje z kina i życia. Cieszymy się, że mogliśmy zaprezentować naszego zbójckiego *Janosika*, melodie z serii filmów *Piraci z Karaibów* oraz majestatyczny, dziesięciminutowy utwór *Pilatus – Góra Smoków*, gdzie wykorzystaliśmy nasz nowy i nietypowy instrument – fragment blachy, który magicznie rozhułał wiatr!

Cieszymy się, że mogliśmy wystąpić w towarzystwie najlepszych orkiestr Polski i mamy nadzieję, że przy odrobinie szczęścia udało nam się zostawić w sercach słuchaczy coś cichego i pięknego!

Zakończyliśmy letni koncertowy sezon i z radością wracamy do muzycznych chwil, które dane nam było przeżyć zwłaszcza w trakcie koncertów w miejscowościach naszej gminy Ciężkowice – podczas gminnych dożynek, otwarcia toru pontonowego w Parku Zdrojowym, koncertów w Bruśniku, Jastrzębi, Jamnej, Bogoniowicach i tradycyjnie – w ciężkowickich podcieniach.

Letnie Orkiestrowe Warsztaty za nami!

Koniec lipca był dla nas intensywnym czasem ćwiczeń musztry i zajęć sekcyjnych, podczas których pracowaliśmy nad repertuarem rozrywkowym. Nasi wspaniali goście-instruktorzy: Robert Pisarek i Michał Czaplinski zapodali na zajęciach

sekcyjnych solidny zastrzyk muzycznej wiedzy i byli przy tym (jak zawsze!) skupieni i cierpliwi. Elementy musztry paradnej ćwiczyliśmy natomiast pod okiem Rafała Świderskiego – dziękujemy za naukę nowych, efektownych schematów!

Za nami również próba *tutti* pełna dźwięków i muzycznej pasji – takiej, którą przywozi ze sobą tylko ktoś, kto naprawdę żyje muzyką. Próbę wspólną poprowadził wyjątkowy gość – znakomity puzonista, pedagog i dyrygent – Rafał Pajor. Sześć „The Light” – Big Bandu Miasta Świątła bez wątplenia rzucił nowe „światło” na nasze nuty!

Dziękujemy gościom, z którymi dzieliliśmy tę muzyczną przestrzeń za ich emocje i wrażliwość – „cząstkę” tej wiedzy chowamy w nutach i szykujemy się na kolejne warsztaty, tym razem zimowe.

Dziękujemy najserdeczniej naszemu kapelmistrzowi, Andrzejowi Drażnyci, za zorganizowanie tego muzycznego spotkania na Jamnej, które udowodniło, że nic nie łączy ludzi mocniej niż wspólne wykonanie i przeżywanie muzyki.

Dziękujemy za Wasze głosy!

Nasz projekt „MOC 2 – Młoda Orkiestra Ciężkowic” zgarbia wymarzone dofinansowanie w finale 8. edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego!

Dziękujemy wszystkim (i każdemu z osobna!), którzy oddali głos na nasz projekt, a zwłaszcza Wam, Drodzy Mieszkańcy gminy Ciężkowice za okazane niezawodne wsparcie, które po prostu wzrusza! Droga, którą przeszliśmy, nie była łatwa – wymagała wytrwałości, ryzyka, zaangażowania (często w deszczu i upale!) i ogromnej mobilizacji wszystkich – rodzin, sąsiadów, przyjaciół, naszych najlepszych druhów-strażaków OSP Ciężkowice, znajomych i nieznajomych! Wasze głosy były dla nas dowodem, że tworzymy wspólnotę, która potrafi się jednoczyć wokół wspólnych wartości i pasji – bo my naprawdę żyjemy muzyką! To dzięki Wam możemy dalej rozwijać się, promować kulturę i z dumą reprezentować naszą małą ojczyznę na scenach regionu i poza nim. W ramach dofinansowania planujemy mnóstwo koncertów, zakup sprzętu i instrumentów, organizację warsztatów ze znakomitymi muzykami i wiele innych aktywności. Sukces projektu cieszy, ale przede wszystkim cieszy świadomość, że otaczają nas ludzie, którym los Orkiestry nie jest nigdy obojętny!

Foto: Kinga Ptak

Święto Wsi Jastrzębia od 30 lat kultywuje obrzędy ludowe

27 lipca odbyło się po raz kolejny, a tematem przewodnim była kultura pogórzeńska.

Na scenie wystąpiły zespoły i kapele ludowe, prezentując swój dorobek w postaci tańców, przyspiewek, piosenek, ludowych zabaw dziecięcych i dając bogaty wachlarz naszej tradycji. Wśród występujących znaleźli się: Dziecięcy Zespół Regionalny Pogórzeńskie Dzieci z Kałowej, Pogórzeńska Kapela Piasty z Miejsca Piastowego, Regionalny Zespół Taneczny Pogórzeńskie z Gorlic oraz nasz Zespół Ludowy Pogórzeńskie z Jastrzębi zasilony Dziewczęcą Grupą Śpiewaczą. Ale oczywiście to nie wszyscy. Po przywitaniu gości przez burmistrza gminy Ciężkowice – Jowitę Jurkiewicz-Drag część artystyczną otworzyła Orkiestra Dęta OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach, wprowadzając w wyjątkowy klimat muzyki filmowej. Podczas wydarzenia na scenie mogły zaprezentować się młode talenty, a wśród nich: Nikola Kiełbasa, Amelia Brończyk, Laura Turaj, Natalia Kloc.

Uczestnicy wzięli udział w zabawie poprowadzonej przez Kapelę Podwórkową Gulony z Zakliczyna i wysłuchali koncertu Natalii Kucharskiej.

Występom towarzyszyły stoiska gastronomiczne, strefa aktywności dziecięcej, warsztaty malowania wakacyjnych to-

reb, wyplatanie warkoczyków, malowanie twarzy, brokatowe tatuaże, a strażacy z MDP OSP Ciężkowice instruowali, jak udzielać pierwszej pomocy.

Dziękujemy serdecznie wszystkim za obecność oraz współorganizację wydarzenia. Na wydarzenie zaprosili: Burmistrz Gminy Ciężkowice – Jowita Jurkiewicz-Drag, Centrum Kultury Gminy Ciężkowice, Sołtys Jastrzębi Grzegorz Brończyk i Rada Sołecka z Jastrzębi, Stowarzyszenie Regionalne Pogórzeńskie, Koła Gospodyń Wiejskich z Jastrzębi.

Sponsorami byli: Marzena i Grzegorz Wójcikowie, Firma Kombud, Firma Budowlana „Jurkiewicz” Łukasz Jurkiewicz, Firma RolMięś Baniak Kras z Ciężkowic, Firma Libropol, GS Ciężkowice, sołtys Jastrzębi, Krzysztof Haraf – radny Rady Miejskiej w Ciężkowicach, Marcin Jurkiewicz, Spółdzielnia Socjalna „Zielony Serwis”.

Podziękowania kierujemy do: proboszcza parafii pw. św. Bartłomieja w Jastrzębi – ks. Stanisława Gąsiora, OSP Zborowice, OSP Jastrzębia, OSP Ciężkowice, OSP Kipszna, Adriana i Mikołaja Włudyki oraz Stanisława Desia – koordynatora wydarzenia. (AM)

Dziewczęca Młodzieżowa Grupa Śpiewacza „Pogórzeńki” działająca od 28 stycznia br. przy Domu Kultury w Jastrzębi, szybko dołączyła do grona grup śpiewaczych, które biorą udział w konkursach i przeglądach na terenie naszego i sąsiedniego województwa. Za sobą mają konkursy w Szczurkowej i Pacanowie – gdzie zajęły II miejsca.

Na Przeglądzie Folklorystycznym w Rzepienniku Strzyżewskim otrzymały Dyplom Uznanie (taki otrzymywał każdy zespół biorący udział w konkursie). Największym jednak wyróżnieniem i nagrodą dla dziewczyn był udział i zajęcie I miejsca podczas VII Impresji Folklorystycznych w Artystycznej Dolinie w Siedlcu koło Bochni w niedzielę 28 września br. Wielkie gratulacje!

Stanisław Deś
Założyciel i kierownik grupy

Gmina Ciężkowice uczciła pamięć o wydarzeniach z 14/15 września 1944 roku

Wtedy to miała miejsce „Akcja pod Pławną”.

■ ANNA MADEJSKA

Zołnierze IV Kompanii „Ewa” I Batalionu „Barbara” 16. Pułku Piechoty Armii Krajowej podjęli odważną akcję zbrojną. Ich celem był atak na niemiecki pociąg aprowizacyjny, wiozący broń na front wschodni. Los jednak sprawił, że w miejsce planowanego transportu nadjechał niemiecki pociąg pancerny, wiozący oddziały w pełnej gotowości bojowej, wyposażone w czołgi i wozy pancerne.

W wyniku dramatycznej walki poległo czterech polskich partyzantów: kpr. „Listek” – Kazimierz Steczyszyn z Tarnowa, kpr. „Muł” – Wojciech Musiał z Mościc, st. strz. „Bajtuś” – Władysław Trytek z Mościc, strz. „Wrona” – Stanisław Kłusek z Mościc, a czterech zostało rannych. W odwecie poniesionych strat okupanci spalili 13 gospodarstw, zamordowali czterech mieszkańców i ranili kilkoro dzieci.

Ważną postacią tych wydarzeń był ks. Jan Koziół, proboszcz parafii św. Marii Magdaleny w Zborowicach, który per-

traktował z dowódcą niemieckiego oddziału pacyfikacyjnego. Dzięki temu udało się ocalić wielu mieszkańców przed egzekucją oraz zmniejszyć zniszczenia.

„Akcja pod Pławną jest przykładem niezłomnego ducha, który cechował nas, Polaków w czasie okupacji. To historia odwagi, poświęcenia i wierności wartościom. Dziś, gdy żyjemy w wolnej Ojczyźnie, naszym obowiązkiem jest nie tylko PAMIĘTAĆ, ale także uczyć młode pokolenia, że wolność nigdy nie jest dana raz na zawsze. Niech pamięć o tamtych wydarzeniach będzie dla nas źródłem siły i zobowiązaniem do budowania przyszłości opartej na pokoju, wzajemnym szacunku i solidarności – podkreśliła burmistrz gminy Ciężkowice – Jowita Jurkiewicz-Drag.

Uroczystość patriotyczna w Zborowicach odbyła się z udziałem: Kompanii Honorowej

5. Pułku Dowodzenia im. generała broni Stanisława Hallera z garnizonu Kraków. Wśród gości znaleźli się m.in.:

- Pełnomocnik Wojewody Małopolskiego ds. Integracji Środowisk Kombatanckich – Marcin Tatała
- Radny Powiatu Tarnowskiego – Marek Zwolenik

- Radni Rady Miejskiej w Ciężkowicach na czele z przewodniczącym Marcinem Szymczykiem
- Zastępca burmistrza Gminy Ciężkowice – Andrzej Jarocho
- Sekretarz Gminy Ciężkowice – Beata Weron-Białas
- Skarbnik Gminy Ciężkowice – Dorota Popiela
- Sołtys Zborowic – Edward Kotowicz
- Generał Brygady Wojska Polskiego (w stanie spoczynku) – dr Jerzy Gut
- Przedstawiciele Stowarzyszenia Weteranów Zagranicznych Misji Pokojowych i Stabilizacyjnych z Regionu Tarnowskiego
- Przedstawiciele Tarnowskiego Stowarzyszenia Kombatanów i Osób Represjonowanych w latach 1956-1989
- Wiceprzewodnicząca Głównej Komisji Rewizyjnej Światowego Związku Żołnierzy AK w Warszawie – Anna Wadas oraz Zofia Boduch – córki żołnierza AK Aleksandra Pękali ps. „Piekarz” IV Kompanii Ewa z Koła Pleśna
- Przedstawiciele Światowego Związku Żołnierzy AK Okręg w Tarnowie
- Dyrektorzy i kierownicy instytucji, organizacji, sołtysi z terenu gminy Ciężkowice oraz mieszkańcy.

Sztandary wystawili: jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Ciężkowice, przedstawiciele Polskiego

Stronnictwa Ludowego – gminne Zarządy Koła, szkoły z terenu gminy Ciężkowice.

O oprawę muzyczną wydarzenia zadbała Orkiestra Dęta OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach.

Po powitaniu gości i przemówieniu burmistrza uczestnicy wydarzenia obejrzeli patriotyczny program słowno-muzyczny przygotowany przez nauczycieli i uczniów Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Zborowicach oraz rekonstrukcję historyczną w wykonaniu Nadwiślańskiej Grupy Rekonstrukcji Historycznej 3. Pułku Strzelców Podhalańskich oraz przedstawicieli Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciężkowieckiej.

Po mszy świętej koncelebrowanej przez ks. Henryka Sabę oraz ks. Mieczysława Kitę Apel Poległych odczytał kapitan Marcin Pałka, po czym żołnierze oddali salwę honorową.

Wieńce i wiązanki zostały złożone przez władze samorządowe, służby mundurowe, środowiska kombatanckie, ugrupowania polityczne, instytucje, placówki oświatowe, stowarzyszenia, organizacje i indywidualnych uczestników wydarzenia.

„Pamięć o przeszłości oznacza zaangażowanie w przyszłość” – a to zobowiązanie, do którego jako społeczność jesteśmy powołani.

Cześć i chwała Bohaterom!

Wakacje w Centrum Kultury Gminy Ciężkowice były czasem odkrywania pasji, talentów i radosnych spotkań

■ ANNA MADEJSKA

Dzieci mogły wziąć udział w zajęciach układania klocków Lego – Brick Masters – które cieszyły się sporym zainteresowaniem. Nic dziwnego – podczas ich trwania poznały historię klocków Lego, ale przede wszystkim mogły tworzyć własne tematyczne budowle, ćwicząc kreatywność i pracę w grupie. Takową mieli okazję również doskonalić podczas survivalu zorganizowanego w ramach wycieczki do Areny Mocy w Sierakowie. Atrakcją był sporo, podobnie jak wyzwań. Dla niektórych zadaniem specjalnym było pomalowanie własnej wakacyjnej czapki tak, by nadać jej oryginalny i wyjątkowy wyraz, ale dzieci i z tym zadaniem poradziły sobie świetnie. Czas wakacji jest czasem gromadzenia wspomnień, a te można było zapisać lub namalować we własnoręcznie zrobionym notesie. Z malowaniem i kreowaniem zdecydowanie wyszliśmy poza obszar kartek papieru i innych materiałów podczas zajęć z charakteryzacji. Uczestnicy zamieniali się w elfy, eksperymentując ze sztucznymi uszami i makijażem. Dodatkowo mieli okazję poznać specyfikę pracy charakteryzatora scenicznego oraz aktora. Niezwykle ciekawą propozycją były zajęcia z produkcji muzyki. Dzieci

poznały tajniki tworzenia własnego beatu – od podstawowych rytmów po bardziej złożone aranżacje.

W sierpniu odbyły się niezwykle warsztaty pn. „Radość w muzyce”. Była to podróż w wewnętrzny świat dziecka i odkrywanie potencjału muzycznego, doświadczanie różnych instrumentów, wspólne pulsowanie, wyczuwanie rytmu i sprawowanie, z którym instrumentem jest uczestnikom „po drodze”.

W ostatnim dniu warsztatów nasz Ratusz rozbrzmiał już wszystkimi możliwymi instrumentami, bo dzieci – pod kierunkiem Tomasza Ożoga – zagrały koncert. Inny niż te, które grywa się w szkołach muzycznych.

Sezon wakacyjny skończyliśmy iście kolorowo – Festiwalem Kolorów w Amfiteatrze Letnim.

Dziękujemy Wam, Kochane Dzieci i Drodzy Rodzice za zafanie i obecność.

* Warsztaty współfinansowały były ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego WPR 2023-2027. Materiał opracowany przez Pogórzańskie Stowarzyszenie Dunajec-Biała. Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

REKLAMA

ZATANKUJ → ZJEDZ TANIEJ
ZJEDZ → ZATANKUJ TANIEJ

moja
 siec stacji paliw

ZAJAZD ZBOROWICKI

• stacja paliw • restauracja

ZBOROWICE 5D

/moyastacja

stacja i kantor **24h**

FIRMA LUKOSTA SP. Z O.O.

LETNIA PRZYGODA Z KSIĄŻKĄ I SZTUKĄ W BIBLIOTECE

Wakacje w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Ciężkowicach oraz jej filiach obfitowały w literackie wyprawy, artystyczne eksperymenty i kreatywną zabawę. Lato stało się okazją do rozwijania wyobraźni, poznawania nowych technik plastycznych i odkrywania pasji, które łączą książkę, sztukę i wspólne spędzanie czasu. Biblioteka udowodniła, że jest miejscem, w którym każdy – niezależnie od wieku – może przeżyć niezwykłą przygodę i odnaleźć inspirację.

■ KATARZYNA ZYCH

Wakacje w Bibliotece – Ciężkowice

W każdy wtorek i czwartek lipca dzieci w wieku 6-12 lat uczestniczyły w zajęciach łączących sztukę, literaturę i zabawę. Powstawały papierowe motyle, kapelusze, potworki z włóczki i plastikowych butelek, a także rodzina Muminków z masy plastycznej. Dzieci eksperymentowały z malowaniem na kamieniach, masą papierową i tworzeniem dekoracji z soli i sznurka. Nie zabrakło wspólnego czytania i tworzenia własnych historii w teatryku Kamishibai.

Biblioteka pełna skarbów – Jastrzębia

Dzieci uczestniczyły w twórczych warsztatach rękodzielniczych, tworząc wyjątkowe, pomysłowe prace. Zwieńczeniem

zajęć było tworzenie flakoników ze słoików i starych książek oraz wspólne zabawy na świeżym powietrzu.

Biblioteka pełna świata – Bruśnik

Filia w Bruśniku zaprosiła dzieci do wakacyjnej podróży dookoła świata. Każdy uczestnik otrzymał „Biblioteczny paszport do przygody”, zbierając pieczętki podczas odkrywania różnych krajów i kultur. Dzieci poznawały zwyczaje, symbole i tradycje Francji, Egiptu, Holandii, Wielkiej Brytanii, Chin, Hiszpanii, Norwegii, Indii i USA, a także tworzyły prace plastyczne i uczestniczyły w zabawach inspirowanych odwiedzanymi miejscami. Zajęcia zakończyły się podsumowaniem, pamiątkowymi kulami wspomnień i dyplomami.

Wystawa „Rysunki u Karoliny”

Od 1 sierpnia do 12 września można było oglądać prace Karoliny Kiełbasy – młodej artystki tworzącej portrety w ołówku, długopisie, węglu, sepii i farbach. Jej twórczość dowodzi, że talent rozwija się mimo trudności, a prawdziwa pasja nie zna granic.

Nocne spotkanie z literaturą

30 sierpnia Ratusz w Ciężkowicach wypełnił się literaturą, muzyką i teatralną interpretacją słowa. „Nocne spotkanie z literaturą” poświęcone było twórczości Waldemara Bawółka.

Centralnym punktem programu była inscenizacja grupy „Inspiracje”, która zachwycała wrażliwością i autentycznością młodych aktorów. Wieczór uświetniły występy solistek, tworząc wyjątkowy nastrój. Podziękowania należą się opiekunom grupy, Małgorzacie Hołdzie-Kuchnik i Annie Gaj-Adwent oraz Wojciechowi Sankowi – autorowi scenariusza, a także patronom wydarzenia: Wydawnictwu Czarne i Zespołowi Parów Krajobrazowych Województwa Małopolskiego.

Narodowe Czytanie 2025 i konkurs „Najlepszy Czytelnik Wakacji”

6 września w Ratuszu odbyła się 14. edycja Narodowego Czytania, poświęcona twórczości Jana Kochanowskiego. Wydarzenie odbyło się pod honorowym patronatem Prezydenta RP oraz Burmistrza Gminy Ciężkowice Jowity Jurkiewicz-Drag. Sponsorem był Krakowski Bank Spółdzielczy/oddział w Ciężkowicach, reprezentowany przez dyrektora Elżbietę Zielińską.

Uczestnicy czytali *Fraszki, Pieśni i Treny*, ukazując humor, refleksyjność i głębię emocjonalną poetyckich tekstów. W czytaniu wzięli udział podopieczni Dziennego Domu Senior+ z Ostruszy i Falkowej, uczniowie lokalnych szkół, przedstawiciele władz samorządowych oraz członkowie organizacji. Dzięki różnorodności uczestników słowa Kochanowskiego zabrzmiały w wielu interpretacjach – od refleksyjnej po humorystyczną.

Podczas wydarzenia ogłoszono również wyniki konkursu „Najlepszy Czytelnik Wakacji 2025”, w którym udział mogły wziąć dzieci i młodzież do 16. roku życia. Liczyła się

liczba wypożyczonych i przeczytanych książek od 1 lipca do 29 sierpnia, weryfikowana w systemie SOWA.

Laureaci:

do 6 lat – Karol Kras

7–10 lat – Miłosz Podwika

11–16 lat – Emilia Sopala

Spotkanie zakończył recital poetycko-muzyczny Michała Wiśniewskiego i Arkadiusza Boryczki, który wprowadził publiczność w wyjątkowy nastrój refleksji nad literaturą, wspólnotą i pięknem języka.

Minione miesiące pokazały, że Biblioteka to nie tylko miejsce książek, lecz przestrzeń spotkań, twórczej zabawy i inspiracji. Dzięki różnorodnym zajęciom, warsztatom i wydarzeniom każdy mógł odnaleźć coś dla siebie – od literackiej przygody po artystyczne eksperymenty. Biblioteka zaprasza do udziału w kolejnych spotkaniach, warsztatach i wydarzeniach, gdzie literatura, sztuka i kultura wciąż odkrywają przed uczestnikami nowe światy.

„Prawdziwy poeta dzieli się wierszem. Chce być czytany, rozumiany, akceptowany. Bo jego misją jest tworzenie dobra i piękna”

(Andrzej Grabowski)

Z głębokim żalem przyjęliśmy informację o śmierci poety związanego z naszą instytucją i naszą gminą

Andrzeja Grabowskiego

Odszedł twórca zasłużony dla kultury. Jego twórczość pozostanie świadectwem wrażliwości, piękna i prawdy, a pamięć o Nim będzie żywa w kulturze i naszej wspólnej pamięci.

Rodzinie i Bliskim składamy wyrazy szczerzego współczucia i wsparcia w tym trudnym czasie.

Andrzej Grabowski (1947-2025)

Poeta, prozaik, niezależny publicysta. Autor książek dla dzieci i młodzieży, felietonów, fraszek, satyr, humoresek i widowisk scenicznych. Debiutował opowiadaniem w tygodniku harcerskim „Na przełaj” w 1967 r. Założył Grupę Literacką „Rydwan” i kabaret „V koło”. Prowadził także kabarety: „Odgromnik” oraz „Perskie oko”. Był laureatem wielu ogólnopolskich konkursów literackich. Publikował w większości tytułów prasowych w kraju. Wiele jego dzieł doczekało się tłumaczenia na język francuski, niemiecki, wietnamski, japoński, angielski, ukraiński, litewski, czeski i rosyjski.

Z naszą gminą związany od roku 1978. W latach 1978-1982 pracował na stanowisku dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Ciężkowicach. W 1980 był twórcą festiwalu Jesieni Literackiej Pogórza, który organizował i w latach następnych (od 1990 pod nazwą Międzynarodowa Galicyjska Jesień Literacka). Od roku 1990 w Gminnym Ośrodku Kultury w Ciężkowicach pracował jako instruktor teatralny i konsultant do spraw wydawniczych. Organizował konkursy, przeglądy i turnieje parateatralne i literackie, m.in. był animatorem ogólnopolskich konkursów literackich o „Laur Poezji Pogórza” oraz „Laur Skamieniałego Miasta”. Otrzymał wyróżnienie specjalne Nagrody Literackiej im. W. Reymonta za propagowanie literatury współczesnej oraz Tarnowski Dukat, przyznany przez Prezydenta miasta Tarnowa za wieloletnie organizowanie Międzynarodowej Galicyjskiej Jesieni Literackiej.

KĄŚNA, JAKIEJ JESZCZE NIE ZNACIE

Jubileusz pełen dźwięków.
35 lat Centrum Paderewskiego w Kašnej Dolnej.

Foto: Kornelia Cygan (Archiwum Centrum Paderewskiego)

■ JUSTYNA ORNAT

To niezwykle jubileusz. To spotkanie z historią, z emocjami, z muzyką – tą, która porusza, wzrusza i łączy ludzi ponad podziałami. Obchody 35-lecia Centrum Paderewskiego w Kašnej Dolnej stały się nie tylko okazją do wspomnień, ale przede wszystkim – do celebracji tego, co dla tej instytucji zawsze było najważniejsze: żywej sztuki dźwięku.

Z tej wyjątkowej okazji przygotowano bogaty program koncertowy, w którym wystąpili zarówno uznani mistrzowie sceny, jak i młodzi, utalentowani artyści dopiero rozpoczynający swoją muzyczną drogę. Ta symboliczna międzypokoleniowość odzwierciedla misję Centrum – łączenie tradycji z nowoczesnością, doświadczenia z pasją i świeżością spojrzenia.

– Paderewski mówił, że „muzyka to sztuka serca”. Staramy się, aby każde wydarzenie w Kašnej właśnie takie było – podkreśla Łukasz Gaj, dyrektor Centrum Paderewskiego – To nie jest zwykła instytucja kultury. To dom, w którym muzyka naprawdę żyje.

Miejsce, które inspirowa

To, co od lat wyróżnia Kašną Dolną na mapie polskich instytucji kultury, to nie tylko program artystyczny na najwyższym poziomie, ale także niezwykle otoczenie i klimat. Zabytkowy dworek Ignacego Jana Paderewskiego, malowniczo położony wśród parkowej zieleni, z widokiem na staw i lasy, tworzy przestrzeń, w której czas zdaje się zwalniać.

Artyści mówią wprost: *To jedno z niewielu miejsc, gdzie można naprawdę odpocząć, wyciszyć się i skupić na sztuce.* I to właśnie tu, z dala od zgiełku wielkich miast, powstają najpiękniejsze muzyczne interpretacje.

Kašna, jakiej jeszcze nie znacie

Jubileusz to dobry moment, by podzielić się z Państwem kilkoma ciekawostkami o Kašnej Dolnej i naszym Centrum,

które nie zawsze trafiają na pierwsze strony gazet. To drobne historie, anegdota i fakty, które tworzą klimat tego miejsca i pokazują, że Kašna to nie tylko koncerty i festiwale, ale przede wszystkim ludzie, emocje i magia ukryta w szczegółach.

Ignacy Paderewski: muzyk, mecenas i działacz społeczny w Kašnej

Ignacy Paderewski, jeden z najwybitniejszych polskich kompozytorów i pianistów, to postać znana głównie z osiągnięć muzycznych i politycznych. Jednak jego życie w Kašnej Dolnej to także fascynująca historia zaangażowania w rozwój lokalnej społeczności i regionu, której nie zna większość osób. Paderewski nie ograniczał się jedynie do bycia artystą – stał się prawdziwym liderem kultury, który zbudował w swojej posiadłości coś na kształt mikrospołeczności. Paderewski traktował swój dwór w Kašnej nie tylko jako miejsce odpoczynku i pracy artystycznej, ale także jako przestrzeń, w której miał realny wpływ na poprawę warunków życia lokalnej ludności. Jego podejście do służby i pracowników było wyjątkowe – traktował ich jak członków swojej rodziny, zawsze gotów pomóc w trudnych chwilach. Pomoc, którą zaoferował córce garderobianej z Kašnej, kiedy ta poprosiła go o wsparcie w leceniu swojej córki, jest tylko jednym z wielu przykładów jego wrażliwości na ludzką biedę.

Rozwój lokalnej infrastruktury

Paderewski, posiadając liczne kontakty i zasoby, postanowił zainwestować w rozwój lokalnej gospodarki. Na jego zlecenie powstało nowoczesne przetwórstwo serowe, które stworzyło miejsca pracy dla mieszkańców okolicznych wsi. Na prośbę mieszkańców założył także Kółko Rolnicze, mające na celu poprawę jakości życia rolników. Jego działalność nie ograniczała się jedynie do rolnictwa. W 1904 roku wykupił pozwolenie na browar w Tarnowskim Towarzystwie Browarowym, co umożliwiło miejscowym karczmom i sklepom sprzedaż al-

koholu, z zastrzeżeniem, że będą to wyłącznie chrześcijanie. Choć kontrowersyjne, decyzje te miały istotny wpływ na dalsze życie społeczności.

Inwestycje rolnicze i przyrodnicze

W ramach modernizacji gospodarstwa Ignacy Jan Paderewski zdecydował się także na działania mające na celu przystosowanie hodowli bydła do warunków terenowych regionu. Ze Szkocji sprowadzono zwierzęta, które miały lepiej radzić sobie w górzystych, wiejskich terenach okolic Kaśnej. Natomiast z królewskiej hodowli w Balmoral (Szkocja) przywieziono owce, uznane za wyjątkowo odporne i wydajne.

Posiadłość Paderewskiego otaczał ogromny park o powierzchni aż 50 hektarów. Od strony południowej, za aleją lipową, znajdował się rozległy sad owocowy, który niestety uległ zniszczeniu – wymarł w 1944 roku. Na tyłach dworu, w pobliżu potoku „Kaśnianka” Paderewski założył kamieniołom, który wykorzystywano do celów gospodarczych i budowlanych.

Innowacje techniczne: od turbiny po winnice

Paderewski zadbał również o rozwój technologii w swojej posiadłości. Sprowadził z Szwajcarii turbinę prądotwórczą, która zasilala dwór oraz budynki gospodarcze. Prąd w okolicach Ciężkowic pojawił się dopiero dwadzieścia lat później, co podkreśla innowacyjność jego działań. Turbina została umieszczona na potoku „Kaśnianka”, a jej moc wynosiła 5 kW.

Nie tylko technologia była jego pasją – Ignacy miał także swoje własne winnice. Zlokalizowane w zachodniej części parku nad dworem stały się symbolem jego osobistego gustu i miłości do wina. Co ciekawe, sam zalecał picie wina podczas pracy w polu, dziwiąc się, że chłopcy nie korzystają z tej przyjemności, którą uważał za doskonały sposób na poprawę samopoczucia.

Edukacja i kultura: dbałość o mieszkańców

Paderewski nie ograniczał się do inwestycji materialnych. W jego posiadłości organizowano także wydarzenia kulturalne, a on sam dbał o rozwój edukacji i kultury wśród mieszkańców. Często spotykał się z okolicznymi mieszkańcami, rozmawiając z nimi o ich problemach i pomysłach na poprawę warunków życia. Jego spotkania pod 200-letnim dębem w Kaśnej, które odbywały się regularnie, były miejscem, gdzie omawiano takie tematy, jak założenie Kółka Rolniczego czy rozwój sklepów włościańskich.

Paderewski miał również serce dla dzieci – woził je do cyrku i kupował im bilety, co w tamtych czasach było wielką atrakcją. Co ciekawe, jego zaangażowanie nie kończyło się na życiu lokalnym. Zainwestował także w Koszykarską Spółdzielnię w Ciężkowicach, pomagając rozwijać lokalne rzemiosło.

Teren dworu: życie codzienne

Dwór Paderewskiego był nie tylko centrum życia kulturalnego, ale i miejscem, w którym codzienne obowiązki były zorganizowane na bardzo wysokim poziomie. Na terenie posiadłości znajdowało się pięć psów, w tym jeden o imieniu „Smok”. Całość była utrzymywana przez pracowników, a jeden z mężczyzn przez cały rok dbał o ścieżki w parku.

Niezwykłą ciekawostką był także plan Paderewskiego na połączenie swojego majątku z pobliskim Skamieniałym Miastem. Marzył o stworzeniu drewnianego traktu, który umożliwiłby turystom i mieszkańcom łatwiejszy dostęp do tego unikalnego miejsca.

Trwały ślad

Ignacy Jan Paderewski był bez wątpienia postacią, która wywarła ogromny wpływ na życie Kaśnej i okolicznych miejscowości. Jego zaangażowanie w rozwój regionu obejmowało nie tylko działalność muzyczną, lecz także obszary związane z edukacją, kulturą i infrastrukturą. Dzięki temu jego obecność jest wciąż żywa w lokalnej pamięci. Choć działalność ta pozostaje często w cieniu jego światowej sławy jako pianisty, to właśnie troska o dobro mieszkańców stanowi ważną część tego dziedzictwa.

Jednym z ciekawych świadectw tej więzi jest historia rodziny Kodrębskich, związanych z majątkiem Paderewskiego. Szczególnie symboliczny pozostaje moment, gdy Krystyna Barbacka – córka późniejszych właścicieli dworu – przekazała fortepian artysty. Wymiana instrumentu na kolorowy telewizor marki *Rubin* może dziś brzmieć jak anegdota, lecz odzwierciedla realia i przemiany technologiczne okresu PRL-u. Warto jednak podkreślić, że decyzja ta miała głęboki, symboliczny wymiar – fortepian wciąż pozostawał nośnikiem pamięci o Paderewskim i jego dziedzictwie.

Choć Ignacy Jan Paderewski zapisał się w historii przede wszystkim jako wybitny pianista i kompozytor, jego działalność miała również głęboki wymiar społeczny i lokalny. Dziedzictwo, które pozostawił, do dziś kształtuje Kaśną i jej okolice, będąc świadectwem siły jego idei, zaangażowania oraz trwałego wpływu na historię i tożsamość regionu.

Lato pełne atrakcji – wakacyjne Ciężkowice!

■ BEATA STANUCH

Lato to czas, kiedy nasza gmina tętni życiem – turystycznie, kulturalnie, sportowo i edukacyjnie. Organizacja różnorodnych wydarzeń sprawiła, że wakacje w Ciężkowicach były pełne energii i radości. Okres letni to dla Centrum Usług Turystycznych i Komunalnych w Ciężkowicach szczególna rola – zarówno organizatora wydarzeń, jak i opiekuna ruchu turystycznego. Kładziemy nacisk na komfort odwiedzających, aktywizację lokalnej społeczności, a przede wszystkim promocję walorów naszej gminy i regionu. Niezmiennie dbamy też o stan miejsc użyteczności publicznej, infrastrukturę drogową oraz wodno-kanalizacyjną.

Sezon letni rozpoczęliśmy od intensywnej promocji atrakcji turystycznych oraz oferty edukacyjnej gminy Ciężkowice. Przygotowane i wyemitowane zostały spoty reklamowe w Radiu RDN Małopolska oraz Radiu Eska Tarnów. Na portalach turystycznych pojawiły się opisy i foldery z fotografiami naszych turystycznych perełek. W dniach 18-19 lipca gościliśmy na antenie Radia Kraków, które bezpośrednio ze Skamieniałego Miasta prowadziło audycję „Małopolska na dwóch kórkach”.

Kolejnym krokiem było zaangażowanie lokalnej społeczności – młodzieży i seniorów, którzy wzięli udział w nagraniu filmowych materiałów promocyjnych. Można je zobaczyć w mediach społecznościowych gminy. Największym wydarzeniem okazało się przygotowanie felietonu o inwestycjach gminnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Zrealizowano go w Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej oraz na Ścieżce w Koronach Drzew. Materiał wyemitowano w ogólnopolskiej telewizji TVN, a nie lada atrakcją był fakt, że zbiegło się to w czasie z obecnością ekipy Dzień Dobry TVN w Skamieniałym Mieście. W pięciu wejściach na żywo staraliśmy się pokazać to, co w naszym rezerwacie najciekawsze i najpiękniejsze.

Obecnie materiał po emisji, zamieszczony na Facebooku Dzień Dobry TVN, obejrzało już ponad 40 tysięcy osób. Mamy nadzieję, że wiele z nich wkrótce stanie się naszymi gośćmi. Warto też przytoczyć kilka danych statystycznych, po-

twierdzących niestabnącą popularność atrakcji Ciężkowic. W okresie wakacji i we wrześniu Ścieżkę w Koronach Drzew odwiedziło ponad 20 tysięcy turystów, a rezerwat Skamieniałe Miasto – ponad 33 tysiące.

Pragnąc zapewnić dodatkowe atrakcje zarówno turystom, jak i mieszkańcom, CUTiK zorganizował wiele wydarzeń o charakterze rozrywkowym i edukacyjnym. Wakacje rozpoczęliśmy ćwiczeniami strażaków, którzy przeprowadzili próbną ewakuację Małopolskiego Centrum Edukacji Ekologicznej oraz zapoznali się z obiektami, by w razie zagrożenia móc udzielić właściwej pomocy. Pierwszy weekend wakacji to „Powitanie lata”, podczas którego odbył się pierwszy z seansów kina plenerowego. Kino plenerowe stało się jednym z najbardziej rozpoznawalnych projektów CUTiK w sezonie letnim. Seanse organizowane w Parku Sokoła przyciągnęły rodziny, młodzież i turystów. Kolejnego dnia w niedzielne popołudnie Park Zdrojowy wypełniły wolnostojące, wielkoformatowe gry. Był to nie tylko świetny sposób na spędzenie czasu na świeżym powietrzu, lecz także niezwykła forma integracji i sportowictwa.

Wakacje rozpoczęliśmy połączeniem zabawy i nauki podczas warsztatów przyrodniczych, połączonych z zajęciami plastycznymi oraz dodatkowymi seansami kinowymi w Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej. Kolejne dni upływały na przyjmowaniu turystów indywidualnych oraz grup zorganizowanych – głównie kolonii i Zielonych Szkół. Nie poprzestaliśmy również na organizacji kolejnych seansów kina plenerowego i koncertów muzycznych w przestrzeni Parku Zdrojowego.

I choć pogoda nie sprzyjała, pierwszy z koncertów „Letniego grania” w Parku okazał się muzyczną petardą. Połączenie żywiołowych utworów zespołu Dirty Horns, a następnie klasyków polskiej muzyki rozrywkowej zachwytiło wielu odbiorców. Kolejne – sierpniowe i wrześniowe – koncerty z udziałem Orkiestry Dętej OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach, zespołu New Time, a następnie zespołu Eetoluz, odbywały się już przy mniej kapryśnej pogodzie, co przełożyło się na fantastyczną frekwencję i ogrom pozytywnej energii. Dodatkowo do muzycznych eskapad była organizacja kina plenerowego w Parku – cóż to był za magiczny i klimatyczny wieczór!

W okresie wakacyjnym nie zwalnialiśmy również tempa w promowaniu i zachęcaniu do aktywności fizycznej, szczególnie seniorów. To właśnie dla nich organizowane były – i nadal są – „Spacerki po zdrowie” z kijkami nordic walking. Spacerki, choć o nieco innym charakterze, odbyły się także na Ścieżce w Koronach Drzew. W sierpniowe, niedzielne popołudnia przewodnik oprowadzał i edukował turystów, sprawiając, że zwiedzanie tego miejsca nabierało zupełnie nowego wymiaru. W wakacje na trasie Ścieżki zamontowane zostało również przeszklenie, dające złudzenie braku przejścia – dreszczyk emocji gwarantowany!

W tym roku odbyła się także kolejna edycja „Nocy spadających gwiazd”, która ze względu na warunki atmosferyczne przybrała niezwykle tajemniczy charakter. Oświetlenie Ścieżki i unosząca się mgła stworzyły dla zwiedzających niepowtarzalny, magiczny spektakl – las wyglądał naprawdę niesamowicie.

Mimo wakacyjnych klimatów nie zapomnieliśmy również o uczczeniu rocznicy Bitwy Warszawskiej oraz Święta Wojska Polskiego. Złożenie kwiatów pod obeliskiem upamiętniającym to przełomowe wydarzenie z 1920 roku, wykład historyczny, koncert Orkiestry Dętej OSP im. Jana Muchy w Ciężkowicach, a także pokazy broni i grup rekonstrukcyjnych połączone z piknikiem ekologicznym w Parku Sokota – to był idealny sposób na wspólne świętowanie.

Nie wiem, czy wiecie, ale w ostatnim czasie Ciężkowice wzbogaciły się o nową maskotkę – popielicę Basię, mieszkankę Ścieżki w Koronach Drzew, którą teraz każdy nasz gość może zabrać ze sobą do domu. Udało nam się również przystąpić do programu Złota Polska – gratka dla kolekcjonerów pamiątkowych medali. Mamy ich aż pięć, a każdy prezentuje jedną z naszych atrakcji turystycznych. Wszystkie te działania mają na celu budowanie marki regionu, a przede wszystkim zwiększenie rozpoznawalności Ciężkowic.

Współpraca z blogerami i influencerami, wydawanie materiałów promocyjnych czy organizacja stoisk promujących Ciężkowice – jak chociażby podczas wizyty Pociągu Retro – to działania, które, mamy nadzieję, w długofalowej perspektywie będą wspierać promocję naszej gminy i zachęcać do jej odkrywania. A swoją drogą – zajrzyjcie na Facebooka i Instagrama „Odkryj Ciężkowice”, bo ruszamy tam z nową energią!

Działania Centrum Usług Turystycznych i Komunalnych w Ciężkowicach w okresie wakacyjnym mają wielowymiarowy wpływ: poprawiają komfort odwiedzających, ożywiają życie kulturalne miasta, wspierają lokalną gospodarkę i wzmacniają wizerunek regionu. Dzięki starannemu planowaniu, współpracy z samorządem i instytucjami lato w Ciężkowicach staje się atrakcyjne dla turystów i wartościowe dla mieszkańców – a my obiecujemy, że będzie tak niezmiennie!

Kalendarium wydarzeń w Dziennych Domach Seniora w Ostruszy i Falkowej

■ KINGA ŚWIDERSKA

Spotkanie z dietetykiem – 2.07.2025 r.

Nasi seniorzy wzięli udział w spotkaniu z dietetykiem, Agatą Potęgą, zorganizowanym w ramach projektu „Pogórzańska energia – zdrowie i aktywność seniorów”. Uczestnicy poznali zasady zdrowego odżywiania i nawyki sprzyjające lepszemu samopoczuciu.

Wielki Odpust Tuchowski – 4.07.2025 r.

Seniorzy z Dziennego Domu w Falkowej i Ostruszy uczestniczyli w Wielkim Odpuscie Tuchowskim, który odbywał się pod hasłem: „Z Maryją nieśmy światu nadzieję”. Była to okazja do wspólnej modlitwy i pięknego świadectwa wiary i jedności.

Wykład Wiesławy Brudniak – 9.07.2025 r.

Podczas wykładu Wiesławy Brudniak o „Koronie Gór Polski” seniorzy odkrywali piękno polskich szczytów górskich, spędzając czas w inspirującej atmosferze.

Wycieczka do Gródka, Rożnowa i Zakliczyna – 15.07.2025 r.

Seniorzy z Falkowej i Ostruszy spędzili wspólny dzień na wycieczce. Program obejmował rejs po jeziorze, wspólny obiad oraz wizytę w Lawendowej Galicji – miejscu pełnym urokliwych widoków.

Wykład Wojciecha Sanka – 17.07.2025 r.

Podczas spotkania Wojciech Sanek przybliżył seniorom fascynujący świat nietoperzy, które można spotkać także w okolicach Bruśnika.

Biesiada Seniorów w Ciężkowicach – 20.07.2025 r.

Seniorzy z Falkowej i Ostruszy spotkali się w Ciężkowicach na wspólnej biesiadzie, prezentując występ ukazujący kulturę i tradycję różnych zakątków świata.

Projekt „Pogórzańska energia” – 22.07.2025 r.

W ramach projektu seniorzy uczestniczyli w wykładzie oraz spacerze po ścieżce przyrodniczej „Tuchowski Las”, czerpiąc wiedzę i radość ze wspólnego spędzania czasu.

Wycieczka na Jamną – 24.07.2025 r.

Seniorzy wyruszyli na Jamną. Pod przewodnictwem Wojciecha Sanka poznaliśmy historię miejsca, odwiedziliśmy Kaplicę Męczeństwa i Dom Świętego Jacka, a dzień zakończyliśmy integracją przy ognisku.

Obchody rocznicy Powstania Warszawskiego – 1.08.2025 r.

Z okazji 81. rocznicy Powstania Warszawskiego seniorzy przygotowali okolicznościową gazetkę upamiętniającą bohaterstwo Polaków walczących w 1944 roku.

Piknik Historyczny w Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Ciężkowicach – 15.08.2025 r.

Seniorzy z DDS+ w Ostruszy wzięli udział w Pikniku Historycznym upamiętniającym Bitwę Warszawską 1920 r. Wydarzenie rozpoczęło się mszą świętą, następnie złożono kwiaty pod Obeliskiem w Parku Sokoła, a w sali kinowej MCEE odbyła się prezentacja historyczna. Całość zwieńczył koncert Orkiestry Dętej OSP im. Jana Muchy oraz recytacja utworów Marii Konopnickiej, Aleksandra Fredry i Juliana Tuwima.

Wycieczka do Krynicy-Zdroju – 19.08.2025 r.

Seniorzy z DDS+ w Ostruszy i Falkowej pojechali pociągiem do Krynicy. Wjechali gondolą na Jaworzynę Krynicką, gdzie zjedli obiad i odpoczęli przy kawie. Następnie zwiedzili rynek, przeszli się deptakiem, udali do pijalni wód, a także na słynną gorącą czekoladę. Dzień zakończyli zakupem pamiątek i szczęśliwym powrotem pociągiem do domu.

Dożynki Gminne w Ciężkowicach – 24.08.2025 r.

Nie zabrakło także nas. W powietrzu czuć było radość, dumę i wdzięczność za tegoroczne plony. To czas, kiedy tradycja spotyka się z gościnnością i serdecznością ludzi.

Wykład Wioletty Szydłowskiej – 3.09.2025 r.

Podczas prelekcji Wioletty Szydłowskiej seniorzy poznali kluczowe funkcje i znaczenie wody dla zdrowia, szczególnie w wieku dojrzałym.

Zwiedzanie Skamieniałego Miasta w Ciężkowicach – 4.09.2025 r.

Seniorzy z Falkowej podziwiali niezwykle formacje skalne i poznawali legendy związane z rezerwatem, łącząc aktywność fizyczną z integracją grupy.

Narodowe Czytanie – 6.09.2025 r.

Seniorzy uczestniczyli w Narodowym Czytaniu poezji Jana Kochanowskiego. Czytali i słuchali utworów, oglądali recital oraz otrzymali nagrody za swoje prezentacje, łącząc pokolenia poprzez literaturę.

Wykład Tomasza Gawlika – 9.09.2025 r.

W Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Jastrzębi seniorzy wysłuchali prelekcji Tomasza Gawlika o akcjach partyzanckich „Batalionu Barbara”, a następnie integrowali się przy wspólnym ognisku.

Wyjazd do kina w Ciężkowicach – 12.09.2025 r.

Seniorzy wybrali się do Małopolskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w Ciężkowicach na film *Triumf serca*, który dostarczył wielu emocji i refleksji. Cieszymy się z szerokiej oferty w MCEE, dzięki której możemy korzystać z wielu wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych oraz seansów filmowych.

Udział w akcji „Odblaskowa szkoła” – 16.09.2025 r.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębi seniorzy uczestniczyli w ciekawym programie o bezpieczeństwie, lekcji pierwszej pomocy, pokazach rowerowych i w miasteczku ruchu drogowego. Spotkanie zakończyło się wspólnym poczęstunkiem.

Spotkanie z policjantem – 17.09.2025 r.

Podczas wykładu zorganizowanego w DDS+ w Ostruszy i w Falkowej seniorzy dowiedzieli się, jak chronić się przed oszustami. Otrzymali również kamizelki odblaskowe. Prelekcję poprowadził dzielnicowy komisariatu w Ciężkowicach aspirant Dawid Smagacz.

Udział w programie *Wojenne Wspomnienia* – 18.09.2025 r.

Seniorzy uczestniczyli w artystycznym programie przygotowanym przez uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ciężkowicach, upamiętniającym wybuch II wojny światowej i agresję sowiecką na Polskę.

Wyjazd do Czchowa 22.09.2025 r.

Seniorzy wybrali się na wycieczkę do Czchowa, gdzie zwiedzili piękny zamek, spędzili czas w urokliwej agroturystyce z lamami oraz zjedli wspólnie obiad.

Udział w spektaklu *Party Love* – 28.09.2025 r.

W MCEE w Ciężkowicach seniorzy obejrzeli spektakl *Party Love*, który łączył w sobie elementy tragedii i komedii, dostarczając widzom wielu emocji.

TYMCZASEM W KLUBIE SENIORA W SIEKIERCZYNIE...

■ KORNELIA SOWA

4 lipca – Pielgrzymka członków Klubu Senior z Siekierczyny do Tuchowa na Wielki Odpust Tuchowski. Udział w mszy św. w intencji seniorów emerytów i rencistów. Zwiedzanie tuchowskiej szopki, muzeum. Podczas pielgrzymki znalaziono również czas na zakupy pamiątek oraz kawę i pyszne ciasto w „Kawiarni pod różą”.

8 lipca – Spotkanie grupy muzycznej, następnie trening ruchowy. Cykliczne ćwiczenia ogólnousprawniające prowadzone przez instruktora z Klubu Sportowego – Center Fit.

Zajęcia zakończyły się spotkaniem organizacyjnym z kierownikiem Klubu Senior, podczas którego pani kierownik wstąpiła się w oczekiwania seniorów, rozmawiano o bieżącym oraz planowanym działaniu Klubu.

20 lipca – Biesiada Senioralna – klubowicze mieli przyjemność wziąć udział w tym wydarzeniu organizowanym przez Centrum Kultury Gminy Ciężkowice na ciężkowickim Rynku. Seniorzy aktywnie włączyli się w biesiadowanie i przygotowali poczęstunek, natomiast grupa muzyczna dała występ artystyczny.

22 lipca – Piknik w „Zaciszu Ośmiu Stawów – łowisku w Siekierczynie. W tym urokliwym miejscu urządzono grilla z kiełbaskami oraz pieczoną rybą. Uczestnicy korzystali ze spacerów po obiekcie oraz z dostępnej infrastruktury.

29 lipca – Spotkanie imieninowe. Poprzedziły je zajęcia z krawcową. Celem warsztatów krawieckich było uszycie dla panów – członków grupy muzycznej – kamizelek do występów. W drugiej części spotkania obchodzono imieniny solenizantów z czerwca i lipca, między innymi pani kierownik Klubu.

12 sierpnia – Popołudnie z muzyką i śpiewem. Były to zajęcia, na których wszyscy członkowie Klubu śpiewali przy akompaniamencie akordeonu. Spotkanie to pełniło funkcję muzykoterapii, która pozytywnie wpływa zarówno na zdrowie fizyczne, jak i psychiczne.

20 sierpnia – Warsztaty malowania ludowych wzorów na drewnianych łąwkach. Warsztaty, w których wzięli udział członkowie Klubu Senior, dzieci ze świetlicy wiejskiej w Siekierczynie oraz mieszkańcy wsi Siekierczyna. Spotkanie przeprowadzone zostało w współpracy z Centrum Kultury Gminy Ciężkowice w ramach inicjatywy „Duże możliwości w małej społeczności”

realizowanej w ramach projektu „Społeczne Pulsacje Kultury II: DziałajMY dla Kultury” programu Dom Kultury+ Edycja 2025/ Zadanie I – INICJATYWY LOKALNE cz. II.

23 sierpnia – Międzypokoleniowa biesiada przy ognisku, zorganizowana przez nieformalną grupę mieszkańców Siekierczyny przy współpracy z Centrum Kultury Gminy Ciężkowice. Wydarzenie było podsumowaniem inicjatywy „Duże możliwości w małej społeczności” realizowanej w ramach projektu „Społeczne Pulsacje Kultury II: DziałajMY dla Kultury” programu Dom Kultury+ Edycja 2025/Zadanie I – INICJATYWY LOKALNE cz. II.

Klubowicze w odpowiedzi na zaproszenie do współpracy aktywnie włączyli się w biesiadowanie, przygotowując ciasta oraz wcześniej biorąc udział w warsztatach malarskich. Głównym punktem spotkania był koncert muzyki ludowej – międzypokoleniowe śpiewanie ludowych i biesiadnych piosenek przy ognisku.

Wydarzenie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025.

26 sierpnia – Zajęcia muzyczne – prowadzone przy współpracy z Centrum Kultury Gminy Ciężkowice. Następnie spotkanie imieninowe solenizantów z sierpnia. Tradycyjnie solenizantom złożono najlepsze życzenia oraz odśpiewano „Sto lat”. Osoby obchodzące w tym dniu imieniny zorganizowały poczęstunek, korzystając ze sprzyjającej pogody w formie pikniku w Amfiteatrze Letnim „Norbertówka”.

2 września – Zwiedzanie atrakcji turystycznych gminy Ciężkowice – przyjemny spacer po Ścieżce w Koronach Drzew wzbogaciła dawka ciekawostek przyrodniczych opowiedzianych przez przewodnika z Małopolskiego Centrum Edukacji Ekologicznej. Drugą atrakcją zaplanowaną na ten dzień był Park Zdrojowy im. Burmistrza Zbigniewa Jurkiewicza, w którym oprócz spacerów, hydroterapii i korzystania z tężni solankowej odbył się trening ogólnousprawniający poprowadzony przez trenera personalnego.

9 września – Spotkanie integracyjne z seniorami z Klubów Senior+ w Bieczu i w Binarowej.

Spotkanie rozpoczęło się zwiedzaniem Jamnej – miejsca, w którym tragiczna historia przeplata się z wiarą i nadzieją. Zwiedzono Kaplicę Męczeństwa wsi Jamna, Sanktuarium Matki Bożej Niezawodnej Nadziei oraz Izbę Pamięci Ojca Jana Góry. Przewodnikiem był główny specjalista ds. edukacji Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego, który w przystępny i ciekawy sposób przedstawił historię wsi Jamna, osobę ojca Jana Góry oraz początki powstania ośrodka dominikanów na Jamnej.

Druga część spotkania integracyjnego odbyła się w Domu Ludowym w Siekierczynie, gdzie na gości czekał poczęstunek.

Nie obyło się bez występu grupy muzycznej, wspólnego śpiewu oraz tańca.

27 września – Wycieczka pociągiem retro na malowniczej trasie przez Dolinę Popradu.

Przejazd odbył się na trasie wiodącej 102 km pięknymi szlakami kolejowymi na pograniczu Polski i Słowacji. Podróż towarzyszyli góralska kapela, przewodnicy PTTK oraz wolontariusze-konduktorzy w historycznych strojach z początku i połowy XX wieku. Na poszczególnych stacjach czekały atrakcje, natomiast w Muszynie seniorzy chętnie wzięli udział w wydarzeniu towarzyszącym – XIX Jarmarku Muszyńskim. Część osób zwiedziła muszyńskie ogrody sensoryczne.

30 września – Kurs pierwszej pomocy przeprowadzony dla członków Klubu przez przedstawicieli Ochotniczej Straży Pożarnej z Falkowej. Na szkoleniu przekazano seniorom bardzo potrzebną wiedzę na temat pierwszej pomocy w różnych sytuacjach, między innymi w przypadku omdlenia, krwotoku, zakrzepienia czy zatrzymania akcji serca. Strażacy zaprezentowali pozycję boczną bezpieczną oraz resuscytację krążeniowo-oddechową, którą seniorzy mogli przećwiczyć na fantomie będącym na wyposażeniu OSP.

Lipiec, sierpień, wrzesień

■ KATARZYNA SZCZEPANEK

Projekt KGW w Ciężkowicach – „Pogórzańska Energia – Zdrowie i Aktywność Seniorów” – Spotkanie z dietetykiem – warsztaty o zdrowym odżywianiu

Koło Gospodyń Wiejskich w Ciężkowicach po raz kolejny zadbało o swoich seniorów, organizując spotkanie poświęcone zdrowemu odżywianiu, które odbyło się 2 lipca br. w siedzibie Koła. Warsztaty prowadzone przez dietetyka były nie tylko okazją do zdobycia wiedzy, ale też do inspirującej rozmowy i wymiany doświadczeń. Było smacznie, słodko-owocowo i bardzo radośnie – uczestnicy mogli spróbować zdrowych przekąsek przygotowanych specjalnie na tę okazję. Spotkanie przebiegało w serdecznej atmosferze i pokazało, że o zdrowie można dbać w przyjemny i wspólnotowy sposób. Zadanie realizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach konkursu „Wiek seniora, a wigor juniora!”

Biesiada w Wiklinowej Chacie – smak tradycji na ciężkowickim rynku

6 lipca br., podczas Festiwalu Wikliny w Ciężkowicach, na Rynku zrobiło się wyjątkowo smakowicie i klimatycznie. Wszystko za sprawą projektu „Biesiada w wiklinowej chacie”, który zrealizowało Koło Gospodyń Wiejskich Kąsna Dolna we współpracy z KGW Mieszna Opacka przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. Na potrzeby wydarzenia przygotowano niezwykle stoisko stylizowane na dawną wiklinową chatę. To właśnie tam można było spróbować tradycyjnych, staropolskich potraw – od prouzioków z masłem, przez żur na zakwasie, po pierogi, bigos, pieczoną kaczkę, swojski chleb ze smalcem i ogórkiem kiszonym oraz domowe ciasta. Wszystkiemu towarzyszyła muzyka ludowa, rozmowy o dawnych zwyczajach oraz wspomnienia o tym, jak kiedyś przechowywano żywność w wiklinowych koszach. Wielkim zainteresowaniem cieszyły się także specjalnie przygotowane broszury tematyczne, które pozwoliły uczestnikom przenieść się w świat staropolskich odpustów i jarmarków. „Biesiada w wiklinowej chacie” udowodniła, że tradycja może być wciąż żywa, barwna i pyszna. A dzięki współpracy gospodyń z Kąsnej Dolnej i Miesznej Opackiej wydarzenie miało niepowtarzalny smak i atmosferę prawdziwej, staropolskiej biesiady.

Seniorzy odkrywali tajemnice lasu – wykład i wyjazd na ścieżkę przyrodniczo-dydaktyczną „Tuchowski Las” w ramach projektu „Pogórzańska Energia – Zdrowie i Aktywność Seniorów”

22 lipca br. Koło Gospodyń Wiejskich w Ciężkowicach zorganizowało kolejne działanie w ramach projektu „Pogórzańska

energia – zdrowie i aktywność seniorów”, realizowane przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert „Wiek seniora, a wigor juniora!”. Tym razem uczestnicy mieli okazję wyruszyć w niezwykłą podróż w świat przyrody. Seniorzy wysłuchali fascynującego wykładu na temat symbiozy człowieka i natury, który poprowadzili pracownicy Nadleśnictwa Gromnik. Opowieści o lesie, jego mieszkańcach i roli, jaką odgrywa w naszym codziennym życiu, wzbudziły ogromne zainteresowanie i liczne pytania uczestników. Spotkanie połączone było z wyjazdem terenowym, podczas którego seniorzy mogli w praktyce doświadczyć piękna natury i przekonać się, jak kojący wpływ na zdrowie ma kontakt z zielenią. Nie zabrakło także pysznego poczęstunku, który dodał energii i sprzyjał wspólnej integracji. W wydarzeniu wzięli udział seniorzy z Domów Seniora w Ostruszy i Falkowej. Był to dzień pełen wiedzy, inspiracji i pozytywnych emocji, który na długo pozostanie w pamięci uczestników.

Ekologia w praktyce – warsztaty w Kąsnej Dolnej

Czy odpady mogą stać się sztuką, a kuchnia bez resztek prawdziwą przygodą? Uczestnicy warsztatów zorganizowanych 25 lipca br. w siedzibie Koła Gospodyń Wiejskich w Kąsnej Dolnej udowodnili, że tak! Podczas spotkania w ramach projektu „Zielony Kompas – Kierunek: Ekologia” twórcza energia mieszała się z troską o środowisko. Najpierw powstawały oryginalne makiety wykonane z materiałów, które na co dzień trafiłyby do kosza, a następnie wszyscy zasiedli do wspólnego gotowania w duchu „zero waste”. Okazało się, że z prostych składników można wyczarować naprawdę pyszne dania – bez marnowania i z ogromną satysfakcją. Warsztaty w Kąsnej Dolnej były nie tylko lekcją ekologii, ale też okazją do dobrej zabawy, rozmów i integracji. Uczestnicy wrócili do domów z nową wiedzą, inspiracjami i uśmiechem – bo dbanie o planetę może być przyjemne i smaczne!

„Biesiada pod Małopolskim Niebem” – tradycja, stroje i smaki w Ciężkowicach

24 sierpnia br. w Amfiteatrze Letnim w Ciężkowicach odbyło się niezwykle wydarzenie – „Biesiada pod Małopolskim Niebem”, zorganizowana przez Koło Gospodyń Wiejskich w Kąsnej Górnej w ramach projektu „W barwach Małopolski – stroje i smaki naszej tradycji”. Na scenie zaprezentowano nowe stroje ludowe, a na biesiadnym stole królowały tradycyjne potrawy regionalne – chleby ze smalcem, domowe ciasta i inne specjały przygotowane przez członkinie Koła. Wspólne spotkanie stało się piękną okazją do międzypokoleniowej integracji, rozmów i wspólnego świętowania w duchu małopolskiego folkloru. Realizacja projektu ma ogromne

znaczenie – nie tylko promuje lokalne dziedzictwo kulinarne i kulturowe, ale przede wszystkim zatrzymuje w pamięci to, co najcenniejsze: stroje, obyczaje i smaki przekazywane z pokolenia na pokolenie. Projekt został dofinansowany przez Województwo Małopolskie w ramach otwartego konkursu ofert „Etno Małopolska”.

„Od pola do stołu – kiszonki i tradycja w Kipsznej”

W Kipsznej ruszył wyjątkowy projekt pn. „Od pola do stołu – kiszonki i tradycja w Kipsznej”, który potrwa od lipca do października br. Jego celem jest pielęgnowanie lokalnych tradycji kulinarnych, integracja mieszkańców oraz wzmacnianie więzi międzypokoleniowych. W ramach zadania zorganizowane zostaną warsztaty kulinarne, podczas których uczestnicy poznają dawne przepisy i techniki przygotowywania potraw. Dzięki takim inicjatywom mieszkańcy mogą nie tylko odkrywać dawne smaki, ale także budować wspólnotę opartą na tradycji i kulturze regionu. Projekt realizuje Koło Gospodyń Wiejskich w Kipsznej przy wsparciu finansowym Powiatu Tarnowskiego.

„Lepimy jak nasze babcie” – warsztaty kulinarne w Kipsznej

26 sierpnia br. w siedzibie Koła Gospodyń Wiejskich w Kipsznej odbyły się warsztaty kulinarne pn. „Lepimy jak nasze babcie”, realizowane w ramach projektu „Od pola do stołu – kiszonki i tradycja w Kipsznej”. Projekt realizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Tarnowskiego. Spotkanie zgromadziło mieszkańców w każdym wieku – od najmłodszych po seniorów. Pod czujnym okiem gospodyń uczestnicy poznawali tajniki przygotowania ciasta i rozmaitych farszów, a następnie wspólnie lepiли pierogi według tradycyjnych receptur. Atmosfera była radosna, pełna zapachów i smaków dawnej kuchni. Część przygotowanych pierogów została zabezpieczona pakowarką próżniową i trafi na biesiadę integracyjną kończącą projekt, a resztą można było cieszyć się od razu przy wspólnym stole. Warsztaty okazały się nie tylko kulinarną przygodą, ale także okazją do spotkania i budowania więzi międzypokoleniowych.

„Królewski ziemniak” podbił Kaśną Dolną!

Za nami 9. Święto Ziemniaka – „Królewski ziemniak: Od Uczci do Wiejskich Stołów”, które odbyło się w Kaśnej Dolnej. Wydarzenie zgromadziło ponad 50 osób – mieszkańców, gości z gminy Ciężkowice i całej Małopolski. Na stołach królował ziemniak w wielu odsłonach – od tradycyjnych placków i kopytek, po zapiekanki i pączki ziemniaczane. Wspólne gotowanie i biesiadowanie sprzyjało integracji międzypokoleniowej i pielęgnowaniu lokalnych tradycji kulinarnych. Dziękujemy wszystkim za obecność i już dziś zapraszamy na kolejne spotkania z małopolskim smakiem!

„Fasola w kuchni królewskiej” – warsztaty w Bruśniku

W siedzibie KGW Bruśnik odbyły się warsztaty kulinarne „Fasola w kuchni królewskiej”, w których udział wzięło 30 uczestników, w tym dzieci i młodzież (2 grupy po 15 osób). Spotkanie rozpoczęło się pogadanką o właściwościach zdrowotnych fasoli oraz jej roli w dawnych, królewskich kuchniach. Uczestnicy, wspólnie z członkiniami Koła, przygotowali potrawy z fasoli „Jaś”: zapiekana z przyprawami korzennymi, pieczoną z jabłkami oraz podplomyki z nadzieniem fasolowym. Zajęcia odbyły się z wykorzystaniem sprzętu AGD zakupionego z dotacji. Wydarzenie połączyło naukę, historię i smak – a wszystko w miłej, integrującej atmosferze.

Projekt KGW w Ciężkowicach – „Pogórzańska Energia – Zdrowie i Aktywność Seniorów” – wyjazd na termy Chochołowskie

We wrześniu zrealizowano wyjazd prozdrowotny dla seniorów z Województwa Małopolskiego na termy Chochołowskie. Celem działania było wsparcie aktywności fizycznej wśród osób starszych, promowanie zdrowego stylu życia oraz integracja uczestników w przyjaznej i relaksującej atmosferze. Seniorzy mieli okazję skorzystać z kąpeli w wodach termalnych o właściwościach leczniczych i regeneracyjnych, co pozytywnie wpłynęło na ich samopoczucie oraz kondycję fizyczną. Tego typu aktywność doskonale wspiera zdrowie układu ruchu, poprawia krążenie oraz wspomaga ogólną sprawność. Dla wszystkich uczestników zapewniono przejazd zorganizowanym transportem z Ciężkowic, bilety wstępu oraz posiłek w restauracji, co pozwoliło na komfortowy przebieg całego dnia. Wyjazd był doskonałą okazją nie tylko do zadbania o zdrowie, ale także do rozmów, integracji i wspólnego spędzenia czasu poza codziennym środowiskiem.

„Piękny jasek na Królewskim Stole” – biesiada w Bruśniku

28 września br. w siedzibie Koła Gospodyń Wiejskich w Bruśniku odbyło się ogólnodostępne spotkanie pn. „Biesiada – Piękny jasek na Królewskim Stole”. W wydarzeniu wzięli udział mieszkańcy wsi, gminy Ciężkowice, Małopolski oraz zaproszeni goście – łącznie co najmniej 50 osób. Podczas spotkania odbyła się prelekcja na temat fasoli – jej właściwości zdrowotnych, historii uprawy w Polsce oraz znaczenia w kulturze ludowej. Następnie serwowane były dania, których głównym składnikiem była fasola typu „Piękny Jaś”, m.in.: barszcz czerwony z fasolą, pierogi z nadzieniem fasolowym, fasola pieczona z cebulą. Biesiada była również okazją do prezentacji lokalnego folkloru – podczas spotkania wystąpiła grupa śpiewacza z Koła, wykonując tradycyjne utwory regionalne. Wydarzenie miało na celu promowanie lokalnej kuchni, integrację międzypokoleniową oraz pielęgnowanie tradycji kulinarnej regionu. Potrawy zostały przygotowane z wykorzystaniem sprzętu AGD zakupionego w ramach dotacji.

ŚWIATEM RZĄDZI FIZYKA

część 2

■ JAN PLUTA

Ten znak obok zwany „koniczynką” jest dobrze znany. Widzimy go na drzwiach każdego gabinetu rentgenowskiego, jest też przed wejściem do gabinetu tomografu komputerowego, widnieje przed gabinetem radioterapii i wszędzie tam, gdzie należy ostrzegać przed **promieniowaniem jonizującym**.

Czym jest to promieniowanie? Kiedy i dlaczego może być dla nas groźne? Skoro jednak znajduje zastosowanie w medycynie, to jest również użyteczne. Ale kiedy jest użyteczne, a kiedy niebezpieczne? O tym właśnie powiemy sobie w tym odcinku naszego cyklu o fizyce.

Zacznijmy od tego, że niektóre jądra atomowe rozpadają się samorzutnie, emitując promieniowanie zwane **promieniowaniem jądrowym**. Jądra takie nazywamy **promieniotwórczymi**.

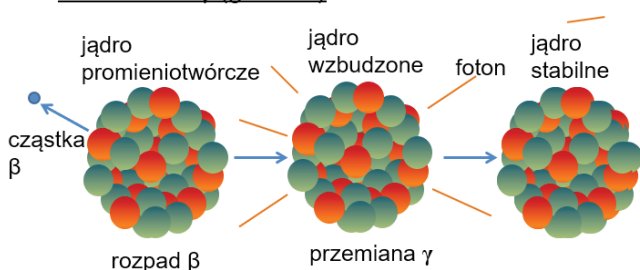
Rozpad jądra może nastąpić na różne sposoby.

Może to być wyrzucenie z jądra o dużej masie małego jądra, które zawiera dwa protony i dwa neutrony, zwanego też **cząstką alfa**. Rozpad taki zwany jest **rozpadem alfa**, a emitowane wtedy promieniowanie nosi nazwę **promieniowania alfa**.

Dla jąder o mniejszych masach zachodzi **rozpad beta**. Może to być **rozpad beta minus**, czyli emisja elektronu albo **rozpad beta plus**, czyli emisja cząstki antymaterii, pozytonu. Emitowane wtedy promieniowanie nazywamy **promieniowaniem beta**.

Jądro, które uległo rozpadowi, jest często w stanie wzbudzone i emituje promieniowanie podobne do światła, ale o znacznie większej energii zwane promieniowaniem gamma. Taką przemianę nazywamy **przemianą gamma**, a emitowane promieniowanie, **promieniowaniem gamma**.

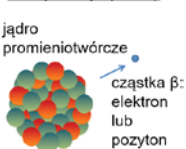
Przemiana γ (gamma)

Rozpad α (alfa)

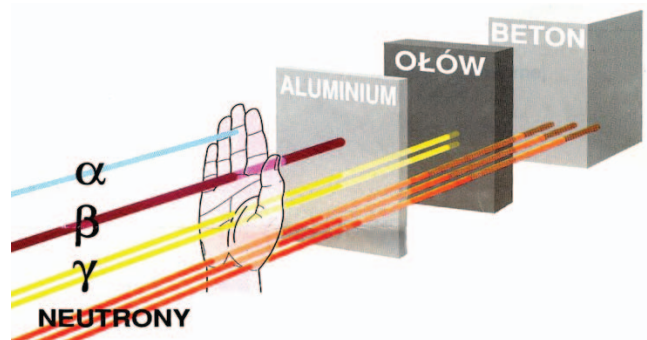
Rozpad β (beta)

Promieniowanie jądrowe przemieszczając się w materii, może z atomów odrywać elektrony. Proces ten nazywamy **jonizacją**, a atomy, w których liczba elektronów nie jest równa liczbie protonów w jądrze, nazywamy **jonami**, zaś promieniowanie posiadające zdolność jonizacji, to właśnie promieniowanie jonizujące. Promieniowanie to może być też wytwarzane w urządzeniach zwanych akceleratorami, a promieniowanie podobne do promieniowania gamma, ale o mniejszych energiach wytwarzane jest też w lampach rentgenowskich i zwane jest **promieniowaniem rentgenowskim**.

Zdolność jonizacji zależy od rodzaju cząstek oraz od ich energii. Silniej jonizują cząstki alfa, słabiej cząstki beta i promieniowanie gamma. Ze zdolnością jonizacji wiąże się zasięg cząstek w materii. Silniej jonizujące cząstki mają zwykle mniejszy zasięg. Neutrony, nie posiadając ładunku elektrycznego, nie wywołują bezpośrednio jonizacji i łatwo przemieszczają się w materii.

Obrazuje to ilustracja poniżej.

Cząstki alfa zatrzymuje naskórek palców, do zatrzymania cząstek beta potrzebna jest płytka aluminiowa, wiązkę promieni gamma osłabia płyta ołowiana, do spowolnienia strumienia neutronów potrzebna jest ściana betonowa.

Promieniowanie jonizujące powoduje destrukcję komórek organizmów żywych tym bardziej, im większa dawka jest pochłonięta. Dlatego jest niebezpieczne. Organizmy żywe posiadają mechanizmy naprawcze, więc pochłonięcie małej dawki nie wywołuje zauważalnych skutków ujemnych, a istnieje nawet pogląd, że mogą to być skutki dla organizmu korzystne. Duże dawki są jednak groźne dla zdrowia i życia.

Dlaczego specjalnym znakiem trzeba ostrzegać przed promieniowaniem jonizującym? Jest po temu bardzo ważna przyczyna. Organizm nasz wyposażony jest w zmysły: wzrok, słuch, węch, smak i dotyk, które informują o działaniu na nas różnego rodzaju bodźców, by w razie potrzeby się obronić. **Nie posiadamy jednak zmysłu informującego o działaniu na nas promieniowania jonizującego.** Dlatego pochłonięcie nawet

dużej dawki tego promieniowania pozostaje niezauważonym, a skutki objawiają się dopiero później.

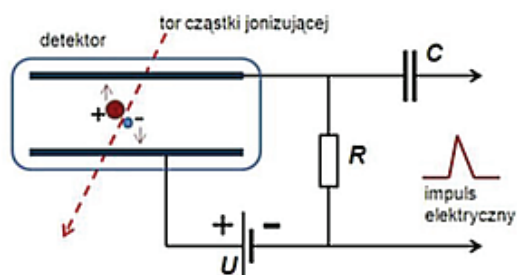
Z drugiej strony – tych skutków może wcale nie być, bo większa dawka oznacza większe prawdopodobieństwo skutku, a nie zawsze sam skutek. Dopiero bardzo duże dawki wywołują skutki nieuchronne.

Jaką dawkę uważamy za małą, a jaką za dużą? Dajmy parę przykładów. Pojedyncze prześwietlenie, to dawka mała i nieszkodliwa. Tomografia komputerowa, to dawka o wiele większa, ale wciąż tylko nieznacznie obciążająca organizm. Jednak częste powtarzanie prześwietleń lub tomografii, w szczególności dużych części ciała, stanowi zagrożenie dla organizmu i powinno być wykonywane tylko wtedy, gdy inne względy ważne dla zdrowia tego wymagają. Trzeba bowiem pamiętać, że dawki często otrzymywane się kumulują. Warto też zwrócić uwagę, że promieniowanie alfa, choć zatrzymuje je naskórek palców, może być dla organizmu niebezpieczne, kiedy do wnętrza dostaje się wraz z żywnością lub powietrzem i razi bezpośrednio organy wewnętrzne.

Promieniowanie jonizujące dociera do nas z różnych stron i źródeł. Jedno już znamy: są to procedury medyczne. Ale tak naprawdę to przez całe życie jesteśmy nieustannie pod wpływem tego promieniowania. Dociera bowiem do nas z kosmosu, dociera z ziemi, wody i powietrza, z materiałów budowlanych i żywności. Może być przedmiotem przemytu lub działań terrorystycznych.

Nie jesteśmy jednak bezbronni. Potrafimy uzupełnić nasze zmysły urządzeniami wykrywającymi promieniowanie jonizujące i potrafimy zabezpieczyć się przed jego działaniem. A promieniowanie jonizujące z naturalnych źródeł działa na nas od zarania dziejów i szkody nam nie wyrządza.

Dla zainteresowanych pokazuję schemat prostego urządzenia, które potrafi rejestrować cząstki jonizujące.

W małej bańce wypełnionej gazem znajdują się dwie elektrody podłączone do źródła napięcia U przez opór o dużej wartości, R . W obwodzie prąd nie płynie bowiem elektrody nie są ze sobą połączone. Kiedy jednak przez obszar detektora przebiegnie cząstka jonizująca, uwolnione wskutek jonizacji elektrony zaczną poruszać się w kierunku elektrody dodatniej, a dodatnio naładowane jony, w kierunku ujemnej. Spowoduje to krótkotrwały przepływ prądu i pojawienie się różnicy potencjałów na oporniku R . Ten impuls zostanie przepuszczony przez kondensator C i zarejestrowany w układzie elektronicznym.

Dozometr to urządzenie służące do wyznaczenia dawki promieniowania jonizującego w czasie rzeczywistym, by w razie potrzeby podjąć od razu działania zabezpieczające. Takie urządzenia posiadają przy sobie ludzie pracujący tam, gdzie wykorzystywane jest to promieniowanie.

Przykładowy wygląd dozymetru

Dla zabezpieczenia ogółu społeczeństwa Polski przed skutkami promieniowa-

nia jonizującego służy sieć monitoringu. Tworzą ją stacje rozmieszczone na terytorium całego kraju i działające *non-stop*. Rozmieszczenie stacji na terenie Polski i przykładowy wygląd stacji pokazuje załączona ilustracja*.

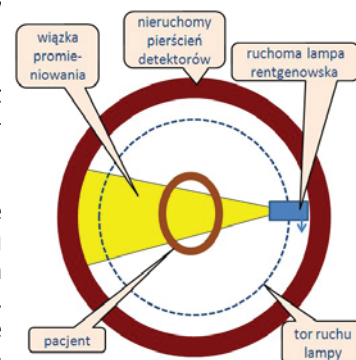
Pracę całego systemu nadzoruje Państwowa Agencja Atomistyki, a wykonawczo monitoring prowadzi Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej, które posiada urządzenia wykrywające dawki o wiele mniejsze, niż dawki dopuszczalne.

Na koniec kilka słów o tym, kiedy i do czego wykorzystuje się promieniowanie jonizujące. Trzeba powiedzieć, że promieniowanie to wykorzystywane jest w prawie wszystkich działach nauki i gospodarki, niekiedy zupełnie nieoczekiwanych, jak w archeologii, czy kryminalistyce. O zastosowaniach w medycynie już wspominaliśmy, ale są to zastosowania tak różnorodne, że warto będzie im poświęcić w przyszłości cały odcinek naszych spotkań.

Dzisiaj pokażemy tylko dwa przykłady: jeden medyczny, drugi przemysłowy.

Tomograf komputerowy – Jak zobaczyć wewnątrz ciała człowieka bez potrzeby wykonywania operacji?

Uproszczonego schematu tomografu komputerowego.

Pacjent znajduje się wewnątrz układu wielu detektorów ułożonych w kształcie pierścienia. Wewnątrz porusza się lampa rentgenowska. Promieniowanie pochłaniane jest przez narządy wewnętrzne pacjenta, tworząc serię obrazów, na podstawie których program komputerowy, wykonuje rekonstrukcję przestrzenną narządów wewnętrznych pacjenta.

Defektoskopia przemysłowa* – Jak zbadać szczelność rurociągu w terenie lub sprawdzić jakość zespawanych połączeń?

Sonda ze źródłem promieniotwórczym i detektorem mierzy intensywność promieniowania rozproszonego przez badany materiał. Kiedy struktura materiału jest jednorodna sygnał utrzymuje się na stałym poziomie. Wszelkie niejednorodności sygnalizuje zmiana rejestrowanego przez detektor promieniowania.

W następnym odcinku powiemy więcej o zastosowaniach promieniowania jonizującego w różnych dziedzinach nauki i gospodarki oraz o wykorzystaniu energii zawartej w jądrach atomowych, czyli o energetyce jądrowej.

* Ilustracje oznaczone (*) pochodzą z materiałów Państwowej Agencji Atomistyki

Kalendarium działalności Publicznego Żłobka w Kipsznej

Minione wakacyjne miesiące były w naszym żłobku czasem pełnym wrażeń, zabaw i ważnych wydarzeń. Lipiec przyniósł dzieciom wiele okazji do aktywności na świeżym powietrzu i w sali, sierpień upłynął na przerwie technicznej oraz wakacyjnym dyżurze, a wrzesień stał się momentem adaptacji i nowych początków.

■ ANGELIKA JURKIEWICZ-JAJE

Lipiec – czas letnich przygód

Lipiec upłynął nam w wakacyjnej atmosferze, choć pogoda nie zawsze bywała przewidywalna. Gdy świeciło słońce i aura sprzyjała, dzieci z radością spędzały czas na świeżym powietrzu. Organizowaliśmy spacer, zabawy ruchowe oraz gry z piłką – maluchy z entuzjazmem rzucały i kopały piłkę, a także bawiły się kolorową chustą animacyjną. Każdy taki dzień wypełniał ogród żłobka śmiechem i energią.

Zdarzało się jednak, że pogoda płała figle. Wtedy przenosiliśmy zabawy do sal. W środku nie brakowało atrakcji – dzieci tańczyły, uczyły się i śpiewały nowe piosenki, a także spędzały czas na układaniu puzzli i klocków. Chętnie słuchały również bajek, które przносиły je w świat wyobraźni. Dzięki temu każdy dzień lipca był bogaty w aktywności – na świeżym powietrzu lub w sali, zawsze z uśmiechem i radością.

Sierpień – czas przerwy i wakacyjnego dyżuru

Pierwsze dwa tygodnie sierpnia upłynęły w ciszy – żłobek pozostawał zamknięty. Był to okres niezbędnych prac technicznych: gruntownej dezynfekcji, sprzątnięcia i przygotowania sal na nowy rok żłobkowy. To także czas urlopowy dla pracowników, by z nową energią wrócili do pracy z dziećmi.

Drużyna połowa miesiąca przyniosła jednak ponowne spotkanie – rozpoczęliśmy tzw. wakacyjny dyżur. Przez dwa tygodnie dzieci mogły znów spędzać z nami czas, korzystając z pięknej pogody i wspólnych zabaw. To był szczególnie moment, ponieważ w naszych progach pojawiły się nowe maluszki, które zaczęły swoją przygodę ze żłobkiem. Była to okazja do zapoznania się z rówieśnikami, oswojenia przestrzeni i pierwszych wspólnych aktywności.

Równocześnie dzieci, które przygotowywały się do przejścia do przedszkola, mogły w spokojnej atmosferze pożegnać

się z miejscem, które przez wiele miesięcy było ich drugim domem. Nasze sale wzbogaciły się o nowe zabawki, które wzbudziły ogromną ciekawość najmłodszych. A dzięki słonecznej pogodzie nie brakowało spacerów i zabaw na zewnątrz. Był to naprawdę ciepły, serdeczny i pełen emocji czas.

Wrzesień – miesiąc zmian i nowych początków

Wrzesień to miesiąc szczególny – moment przełomowy w życiu żłobka. Pożegnaliśmy dzieci, które wyruszyły w nową przygodę do przedszkola, a nasza społeczność powiększyła się o nowe maluszki. To właśnie one rozpoczęły czas adaptacji – poznawania opiekunów, kolegów i koleżanek oraz żłobkowych zasad. Pierwsze dni pełne były wzruszeń, ale też radości, gdy maluchy coraz śmielej odkrywały nowe otoczenie.

Wrzesień przyniósł nam również pierwsze święta i uroczystości – celebrowaliśmy urodziny dzieci, które były pełne uśmiechu, słodkich niespodzianek i radosnych zabaw. Nie zabrakło także Dnia Kropki – wyjątkowego święta kreatywności, które stało się inspiracją do wielu ciekawych aktywności plastycznych. Zajęcia manualne pozwoliły dzieciom rozwijać wyobraźnię i zdolności twórcze, a jednocześnie sprzyjały integracji grupy.

Był to czas wielu emocji – od łez rozstania, przez nieśmiałość i pierwsze kroki w nowym środowisku, aż po coraz śmielsze uśmiechy i pierwsze przyjaźnie.

Trzy miesiące – lipiec, sierpień i wrzesień – przyniosły nam mnóstwo przeżyć. Lato w Publicznym Żłobku w Kipsznej było pełne radości, aktywności i twórczego działania. Po wakacyjnych zabawach i dyżurze sierpniowym przyszła pora na wrześniowe zmiany, które otworzyły nowy etap – czas adaptacji i budowania więzi.

Każdy dzień spędzony w żłobku to dla dzieci kolejna lekcja życia – nauka samodzielności, współpracy i odkrywania świata. Jesteśmy dumni, że możemy im w tym towarzyszyć.

By pamiętały pokolenia

■ BARBARA PADOŁ

Od ponad trzydziestu lat uczniowie i nauczyciele szkoły podstawowej w Zborowicach aktywnie włączają się w przygotowanie uroczystości religijno-patriotycznych przy Pomniku Pamięci, który znajduje się w ich miejscowości. Coroczne wrześniowe spotkania są zawsze dla uczniów zborowickiej szkoły lekcją patriotyzmu, w której uczestniczą razem ze swoimi rodzinami.

W drugą niedzielę września uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w uroczystościach związanych z 81. rocznicą Akcji pod Pławną. W montażu słowno-muzycznym przypomnieli losy żołnierzy I Batalionu Barbara 16. pp. AK Ziemi Tarnowskiej, którego trzymiesięczny szlak bojowy prowadził przez bliskie nam okolice. Przywołano wspomnienia uczestników wydarzeń oraz świadectwo poezji i pieśni. Młodzież po raz kolejny oddała hołd naszym rodakom walczącym o wolność Polski, w tym roku współpracując z grupą rekonstrukcyjną, która odtworzyła moment pacyfikacji wsi.

Pomnik Pamięci w Zborowicach został odsłonięty 5 września 1993 roku, dopiero po 49 latach od wydarzeń, które upamiętnia. To miejsce szczególne. Przez ponad trzy dekady każdego roku gromadzą się przy nim mieszkańcy Zborowic, gminy

Ciężkowice, a także innych miejscowości, są przedstawiciele władz oraz różne delegacje, zawsze obecna jest społeczność szkolna. Zgromadzeni wspominają tragiczne wydarzenia, śmierć partyzantów i pacyfikację wsi oraz postać proboszcza ks. Jana Koziola, który uratował swoich parafian. Z biegiem czasu miejsce nie traci na ważności, zmienia się tylko charakter spotkania. Kiedyś głównymi bohaterami uroczystości byli żołnierze I Batalionu Barbara ze wzruszeniem odwiedzający miejsce partyzanckiego szlaku. Rozmowy z nimi były piękną lekcją historii. Dzisiaj obecność w tym miejscu staje się także lekcją życia. Uczy, że chociaż powoli przemija pokolenie ludzi walczących w czasie II wojny światowej, to ich życiowe postawy i wartości, dla których ginęli i poświęcili swe zdrowie, pozostają niezmiennie. Kiedyś czytelnym przesłaniem była zauważalna obecność przy Pomniku Pamięci świadków wydarzeń z 1944 roku, dziś pozostają wspomnienia o nich zachowane dzięki rodzinom, bliskim i mieszkańcom Zawodzia, dla których Akcja pod Pławną, nazwiska poległych i zamordowanych zapisane są w sercach.

Uroczystości jak ta obchodzona co roku w Zborowicach podtrzymują zbiorową pamięć o ważnych wydarzeniach z przeszłości, wieloletnie zaangażowanie w to dzieło młodzieży zborowickiej szkoły dowodzi, że bohaterowie naszej historii żyją w pamięci kolejnych pokoleń.

Pomaganie innym sprawia radość i daje człowiekowi inne spojrzenie na życie

Wolontariat w szkole podstawowej w Zborowicach.

Nowy rok szkolny rozpoczęliśmy od kolejnej Akcji Szkolnego Koła Wolontariatu. Chcieliśmy zanieść pomoc poszkodowanej w pożarze rodzinie. We wtorek 23 września na pożegnanie lata i powitanie jesieni zorganizowaliśmy charytatywną stołówkę z pysznymi zapiekankami i muffinkami.

Od lat łączymy wspólny posiłek z wypracowaniem funduszy na pomoc potrzebującym w tym momencie albo i na przyszłość. Z dumą możemy powiedzieć, że w naszej szkole wolontariuszami są zarówno uczniowie, jak i rodzice. Bufet organizują rodzice, a uczniowie mogą smacznie i w miłym towarzystwie podelektować się tym, co lubią najbardziej. Z definicji wolontariatu wiemy, że daje on szansę na rozwinięcie umiejętności społecznych, tj. efektywnej komunikacji, współpracy zespołowej i empatii. Od lat w naszej szkole obserwujemy niezwykłą aktywność i empatię w stosunku do osób potrzebujących pomocy. Zauważamy radość i satysfakcję, jaką niesie ze sobą bezinteresowna działalność na rzecz drugiego człowieka. I będziemy nadal wrażliwi na potrzeby innych, bo pomaganie daje radość i inne, czyste i pełne nadziei spojrzenie na coraz trudniejsze życie.

Z pozdrowieniami dla wszystkich mieszkańców gminy

*Beata Brońska i Renata Dzierżawska
Opiekunki Koła*

Warsztaty medyczne w szkolnym wydaniu

■ BEATA BROŃSKA

Pierwsza pomoc we współczesnych realiach społecznych odgrywa niezmiernie ważną rolę. Każdy z nas jest prawnie zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanym w wyniku różnych nieszczęśliwych zdarzeń. Czy wszyscy jesteśmy w stanie nieść pomoc w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia? Aby odpowiedzieć twierdząco na tak zadane pytanie, trzeba skutecznie prowadzić działania edukacyjne w tym zakresie zarówno w teorii, jak i w formie ćwiczeń praktycznych. Jedną z form kształtowania pożądanych nawyków i umiejętności praktycznych są warsztaty. I właśnie takie działanie zostało podjęte w naszej szkole.

Pomysł zorganizowania warsztatów z pierwszej pomocy wyszedł od rodziców obecnych na zebraniu rodzicielskim. Na terenie naszej miejscowości mamy dyplomowane pielęgniarki, które z wielkim sercem i zaangażowaniem podzieliły się umiejętnościami niesienia pomocy i ratowania życia. Warto wiedzieć, jak odnaleźć się w trudnych sytuacjach związanych z codziennymi niebezpieczeństwami w szkole, w domu, na ulicy. Warsztaty medyczne odebrane zostały przez uczniów z ogromną uwagą i determinacją. Mamy nadzieję, że egzamin ze znajomości udzielania pomocy w różnych sytuacjach zostanie zdany przez każdego uczestnika, który nie przejdzie obojętnie obok potrzebującego człowieka. Pragniemy podziękować paniom Iwonie Wantuch i Magdalenie Zelek za czas, osobisty przykład, fachową prezentację i radość, jaką dzieliły się z uczestnikami warsztatów.

POWIATOWA GALA SPORTU

Szkoła Podstawowa w Ciężkowicach wśród wyróżnionych.

■ JOANNA DZIUBAN

26 września br. w Centrum Paderewskiego w Kaśnej Dolnej odbyła się Powiatowa Gala Sportu będąca podsumowaniem sportowego współzawodnictwa szkół w powiecie tarnowskim za rok szkolny 2024/2025. Wydarzenie, którego celem jest uhonorowanie najlepszych sportowo szkół według punktacji Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego, od kilku lat wpisuje się w promocyjną działalność Starostwa Powiatowego w Tarnowie i cieszy się sporym zainteresowaniem w środowiskach szkolnych.

Corocznie wśród nagradzanych szkół znajduje się szkoła podstawowa w Ciężkowicach. Nie inaczej było w bieżącej edycji gali, gdzie reprezentanci ciężkowickiej szkoły odebrali statuetkę za szóste miejsce w powiatowej punktacji w kategorii Igrzysk Dzieci. Wyróżnienie szkoła odebrała również w punktacji Igrzysk Młodzieży Szkolnej (klasy VII-VIII). Tutaj nasza młodzież zajęła wysokie, ósme miejsce z niewielką stratą do powiatowej czołówki. Sportowe osiągnięcia naszej szkoły traktować należy w kategoriach sukcesu, zważywszy na fakt, że w powiecie funkcjonuje prawie 150 „podstawówek”, a w wielu z nich regularnie tworzone są klasy sportowe. Wśród takich placówek nasza szkoła radzi sobie bardzo dobrze, zajmując wysokie miejsca w powiecie w poszczególnych dyscyplinach.

Szczególnie dobrze nasi uczniowie w minionym roku szkolnym prezentowali się w lekkoatletyce, sięgając po powiatowe medale. Wyniki ciężkowickiej szkoły jak również innych z terenu naszej gminy przyczyniły się do wysokich miejsc gminy Ciężkowice w powiatowych punktacjach gmin. W Igrzyskach Dzieci Ciężkowice sklasyfikowano na miejscu piątym,

a w Igrzyskach Młodzieży Szkolnej gmina zajęła miejsce siódme.

Sukcesy młodych sportowców są zauważane i doceniane przez władze powiatowe, które poprzez takie imprezy jak ta w Kaśnej Dolnej nagradzają powiatową czołówkę szkół. Na Powiatowej Gali Sportu pojawili się przedstawiciele władz powiatowych ze starostą Jackiem Hudymą, przewodniczącym Rady Powiatu Pawłem Smoleniem oraz członkami zarządu powiatu Tomaszem Stelmachem i Mateuszem Janiczkiem oraz prezesem tarnowskiego PSZS Edwardem Cudkiem. Wśród gości był również wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego Wojciech Skruch, a także radni powiatu tarnowskiego, burmistrzowie i wójtowie. Wśród tak znamienitych gości nagrody odebrała delegacja szkoły podstawowej w Ciężkowicach na czele z dyrektorką Anną Średniawą, a wyróżnienie dla gminy Ciężkowice odebrała burmistrz gminy Ciężkowice – Jowita Jurkiewicz-Drag.

Pierwszy dzwonek

w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ciężkowicach

■ DOROTA KOTUL

Pierwszy dzwonek, który 1 września zadźwięczał w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ciężkowicach obwieścił koniec wakacji i początek nowej edukacyjnej przygody.

Po mszy świętej wszyscy uczniowie zgromadzili się w szkole, aby w sali gimnastycznej wziąć udział w oficjalnej inauguracji roku szkolnego 2025/2026, której przewodniczyła dyrektorka Anna Średniawa oraz w przygotowanej przez uczniów klasy VI a akademii. Uczniowie w formie inscenizacji

przypomnieli ważne wydarzenia z okresu II wojny światowej. Złożyli też kwiaty przed pomnikiem poświęconym ofiarom okupacji hitlerowskiej i terroru NKWD i UB lat 1945-1956 znajdującym się przed Urzędem Gminy i przed pamiątkową tablicą na budynku szkoły poświęconą pamięci Leona, Mariana i Romana Łuczkiwiczów.

Przekaz historyczny akademii został ubogacony śpiewem naszych chórzystów oraz dopełniony atrakcyjną prezentacją multimedialną.

Po części oficjalnej uczniowie udali się do klas na spotkanie z wychowawcami.

Wojenne wspomnienia

■ RENATA GADECKA

Wrzesień tradycyjnie kojarzy się z rozpoczęciem kolejnego roku szkolnego i z rocznicą wybuchu II wojny światowej, którą wielu mieszkańców naszej gminy pamięta albo z własnych doświadczeń, albo z opowiadań rodziców czy dziadków, którzy niejednokrotnie stali się ofiarami tamtych wydarzeń. Doskonale w ten jesienny nastrój wpisała się uroczystość zorganizowana 18 września w sali teatralnej Centrum Kultury Gminy Ciężkowice. Jej celem było upamiętnienie wydarzeń z okresu II wojny światowej i uczczenie pamięci poległych i pomordowanych bohaterów tamtych dni.

Uczniowie kl. VI a z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ciężkowicach wraz z chórem NOLITE TIMERE zaprezentowali program artystyczny pt. *Wojenne wspomnienia*, a w sali zgromadziło się wielu mieszkańców gminy gotowych na trudne wspomnienia z okresu wojny i okupacji. Swoją obecnością zaszczyliła nas też burmistrz Jowita Jurkiewicz-Drag.

Dziadek (w tej roli wystąpił Stanisław Dziuban), oglądając album ze zdjęciami, opowiadał wybierającym się do szkoły wnukom (Milena Malinowska, Filip Szymański i Igor Lorek) m.in. o bohaterstwie obrońców Westerplatte, o poświęceniu żołnierzy spod Monte Cassino, o tragicznym losie więźniów Auschwitz i polskich oficerów pomordowanych w Katyniu. Wspominał też o powstaniu warszawskim, o pilotach ze sławnego Dywizjonu 303 i o działających na naszym terenie partyzantach. Można było też posłuchać recytacji wielu utworów poetyckich oddających nastrój towarzyszący żołnierzom, jeńcom, ofiarom.

Nastrój tamtych wydarzeń doskonale ilustrowała oprawa muzyczna przygotowana przez niezastąpioną Małgorzatę Miłkowską i wykonana przez chór szkolny NOLITE TIMERE. Na potrzeby scenariusza została też stworzona prezentacja multimedialna stanowiąca doskonałą ilustrację wspomnianych wydarzeń.

W sali zapanował nastrój powagi, refleksji i zadumy. Na twarzach widzów można było dostrzec narastające wzruszenie, a nawet ocieraną ukradkiem łzę.

Wojenne wspomnienia dla młodzieży były niezwykłą lekcją trudnej historii naszego kraju, dla starszego pokolenia swoistą podróżą w głąb swoich osobistych doświadczeń, a dla wszystkich wyjątkowym doświadczeniem łączności międzypokoleniowej.

Zapraszamy do udziału w II Edycji Konkursu Historycznego

dla uczniów klas szkół podstawowych

„Ojcowie Niepodległości...
Edycja 2025:

**Wojciech Korfanty - Górnosłazak,
który nie chciał nazywać się Niemcem**

Test wiedzy – 4 listopada 2025 r.

Organizatorzy:

4 listopada 2025 r. – Finał w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach,
14 listopada 2025 r. – Gala Finałowa w Centrum Ignacego Jana Paderewskiego w Kaśnej Dolnej.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych
im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach

Inauguracja roku szkolnego 2025/2026 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębiej

■ KINGA JURKIEWICZ

1 września w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jastrzębiej odbyła się gminna inauguracja roku szkolnego 2025/2026. To wyjątkowe wydarzenie zgromadziło całą społeczność szkolną, a także wielu zaproszonych gości.

Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego przemarszu ze sztandarem szkoły do kościoła parafialnego, gdzie odprawiona została msza święta w intencji uczniów, nauczycieli i rodziców. Następnie zgromadzeni powrócili do szkoły, gdzie w hali sportowej odbyła się oficjalna część uroczystości.

W inauguracji udział wzięli m.in.: burmistrz Gminy Ciężkowice – Jowita Jurkiewicz-Drag, przewodniczący Rady Miejskiej w Ciężkowicach – Marcin Szymczyk wraz z radnymi, dyrektor ASPO w Ciężkowicach – Ilona Nowak-Padoł, dyrektorzy szkół, przedszkoli i żłobka z terenu gminy, a także grono pedagogiczne, pracownicy szkoły, rodzice i oczywiście uczniowie.

Pani burmistrz w swoim przemówieniu zwróciła się zarówno do uczniów, jak i nauczycieli. Młodym ludziom życzyła wytrwałości, odwagi w odkrywaniu świata oraz radości z codziennego zdobywania wiedzy. Podkreśliła, że szkoła to miejsce, gdzie nie tylko uczymy się matematyki czy języka polskiego, ale także odpowiedzialności, współpracy i szacunku do

innych. Nauczycielom z kolei życzyła satysfakcji z pracy i dumy z wychowanków, podkreślając, że to właśnie oni kształtują przyszłość naszej gminy. Głos zabrał także przewodniczący Rady Miejskiej, który przypomniał, że nauka jest drogą wymagającą, ale prowadzącą do sukcesu. Zwrócił uwagę na trud i zaangażowanie nauczycieli, których codzienna praca często wykracza poza szkolne obowiązki. Podziękował im za cierpliwość, poświęcenie i serce wkładane w wychowanie kolejnych pokoleń.

Niezwykle podniosłym momentem była część artystyczna przygotowana przez uczniów. Młodzi artyści przypomnieli wszystkim, że 1 września to nie tylko początek roku szkolnego, ale także rocznica wybuchu II wojny światowej. Wiersze, krótkie scenki i fragmenty wspomnień ukazały dramatyzm tamtych dni oraz odwagę ludzi, którzy walczyli o wolność Ojczyzny. Ta refleksyjna część programu stała się piękną lekcją historii i patriotyzmu, która poruszyła zarówno uczniów, jak i dorosłych.

Na zakończenie uroczystości padły życzenia: dla uczniów – sukcesów, odkrywania pasji i radości z nauki; dla nauczycieli – cierpliwości, siły i satysfakcji z pracy; dla rodziców – dumy z osiągnięć dzieci. Wszystkim życzone, aby rok szkolny 2025/2026 był czasem dobrych doświadczeń, rozwoju i wzajemnej życzliwości.

Dwujęzyczny maluch w Jastrzębiej

– przedszkolaki wchodzą w świat języka angielskiego

■ SEWERYN BARAN

W Publicznym Przedszkolu w Jastrzębiej ruszył pilotażowy program „Dwujęzyczny maluch”, którego celem jest osvajanie najmłodszych z językiem angielskim w sposób naturalny i przyjazny. To nowatorskie przedsięwzięcie od pierwszych dni spotkało się z dużym zainteresowaniem rodziców, a dzieci z entuzjazmem uczestniczą w nowych aktywnościach.

– Jesteśmy bardzo podekscytowani. Rodzice chętnie zgłaszają dzieci do programu, widząc w nim ogromną szansę na lepszy start edukacyjny. Przedszkolaki z radością powtarzają nowe słowa i piosenki, traktując angielski jak zabawę, a nie obowiązek – podkreśla dyrektor placówki Ewa Adwent-Giemza.

Angielski wpleciony w codzienność

Założeniem „Dwujęzycznego malucha” jest stworzenie środowiska, w którym język angielski staje się naturalnym środkiem komunikacji – obok polskiego. Program nie polega na dodatkowych lekcjach, lecz na zanurzeniu w języku obcym podczas codziennych czynności: zabawy, zajęć plastycznych, śpiewu czy rozmów z nauczycielami.

W Jastrzębiej projekt obejmuje jeden oddział przedszkolny – dzieci 5- i 6-letnie w roku szkolnym 2025/2026. Zajęcia prowadzone są tak, aby język angielski towarzyszył dzieciom przez większą część dnia, a nie tylko w czasie wyodrębnionych godzin.

Nauka przez zabawę

Nauczycielki wychowania przedszkolnego, wcześniej specjalnie przeszkolone, posługują się angielskim w naturalnych sytuacjach. Dzieci uczą się poprzez:

- słuchanie historyjek, bajek i piosenek,
- gry i zabawy ruchowe z poleceniami wydawanymi w języku angielskim,
- zajęcia plastyczne i muzyczne, w których język obcy pełni funkcję narzędzia komunikacji,

- proste dialogi i powtarzanie zwrotów, które stają się elementem codziennych rytuałów.

Ważnym założeniem programu jest unikanie poprawiania błędów – przedszkolaki poznają prawidłowe formy językowe w sposób naturalny, tak jak uczą się języka ojczystego.

Zadowoleni rodzice i nauczyciele

Rodzice podkreślają, że dzieci z entuzjazmem wracają z przedszkola, śpiewają po angielsku i chętnie dzielą się nowymi słówkami. – To ogromna satysfakcja widzieć, jak język obcy staje się dla dzieci czymś normalnym, a nie trudnością – mówi pani Kinga, mama jednego z przedszkolaków.

Zadowolenia nie kryją także nauczyciele. Program rozwija nie tylko dzieci, lecz także pedagogów, którzy zdobywają nowe kompetencje i uczą się innowacyjnych metod pracy.

Inwestycja w przyszłość

„Dwujęzyczny maluch” to pilotażowy projekt realizowany przez Gminę Ciężkowice w dwóch placówkach – w Ciężkowicach i w Jastrzębiej. Już dziś pokazuje on, że nauka języka obcego może stać się fascynującą przygodą, a nie obowiązkiem.

Dwujęzyczne środowisko, które tworzy przedszkole, otwiera najmłodszym drzwi do świata bez barier językowych, a jednocześnie zapewnia im solidne podstawy do dalszej edukacji.

Odblaskowa szkoła 2025

■ DANUTA GARGAŚ

W roku szkolnym 2025/2026 nasza szkoła bierze udział w ogólnopolskim konkursie „Odblaskowa szkoła”. W związku z tym są podejmowane działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym zarówno wśród uczniów, jak i u osób starszych. W ramach tej akcji nasza szkoła nawiązała współpracę z Domem Seniora w Ostruszy i Falkowej.

16 września seniorzy skorzystali z zaproszenia i przybyli na spotkanie promujące bezpieczeństwo na drodze oraz udzielanie pierwszej pomocy – pokaz i ćwiczenia z użyciem defibrylatora. Uczniowie klasy V pod kierunkiem Jacka Dudka przeprowadzili dla naszych gości pokaz jazdy na rowerze na torze przeszkód. Pokaz obejmował prawidłowe zachowanie się podczas przejazdu rowerem przez skrzyżowanie. Uczniowie zaprezen-

towali swoje umiejętności niesienia pomocy ofiarom wypadków drogowych.

Seniorzy obejrzeni także pokaz udzielania pierwszej pomocy przy użyciu defibrylatora AED przygotowany przez uczniów klasy VII pod kierownictwem Tomasza Gucwy. Był też czas na ćwiczenia praktyczne, z których nasi goście chętnie skorzystali.

Wszyscy uczestnicy spotkania zostali także zapoznani z broszurą *Poradnik bezpieczeństwa*.

W czasie spotkania uczniowie rozdali seniorom elementy odblaskowe w formie serdušek, które sami wcześniej przygotowali. Były wspólne rozmowy związane z bezpieczeństwem starszych na drodze oraz jak się zachować w sytuacjach kryzysowych. Spotkanie zakończył wspólny poczęstunek.

**MAŁE SZKOLENIE - WIELKA SPRAWA
WSPÓLNIE DBAMY O NASZE BEZPIECZEŃSTWO**

„Od pikniku do Dnia Kropki – co działo się w Szkole Podstawowej w Bogoniowicach”

■ JOANNA HOŁDA

Wakacje rozpoczęte rodzinnym piknikiem

Wakacyjny czas w naszej szkole rozpoczęliśmy wyjątkowym piknikiem rodzinnym. Wydarzenie zgromadziło dzieci z oddziału przedszkolnego pod opieką wychowawczynie Ewy Truchan, a także uczniów klas II i III, którymi opiekowała się Wioletta Wołkowicz. Dzieci przygotowały dla rodziców i gości bogaty program artystyczny. Były piosenki, tańce, recytacje, gra na instrumentach i – co najważniejsze – szczere, dziecięce uśmiechy. To właśnie one rozjaśniły cały dzień i poruszyły serca wszystkich obecnych. Piknik stał się okazją do wspólnej radości i rozpoczęcia wakacji w atmosferze integracji, rodzinnego ciepła i wzajemnej życzliwości.

„Już pływam” – nauka i przygoda

Podczas wakacji uczniowie naszej szkoły mieli możliwość uczestniczenia w wyjątkowym projekcie „Już pływam”. Zajęcia odbywały się od 23 lipca do 13 sierpnia i obejmowały cykl 10 wyjazdów po 2 godziny. Wzięło w nich udział 10 uczniów z Bogoniowic oraz 5 z Ciężkowic.

Opiekę nad dziećmi sprawował Robert Truchan, a nad bezpieczeństwem czuwali wykwalifikowani instruktorzy i ratownicy. Projekt został dofinansowany przez Gminę Ciężkowice, Urząd Marszałkowski oraz dzięki zaangażowaniu rodziców. „Już pływam” to inicjatywa Województwa Małopolskiego realizowana od 2007 roku, której celem jest nie tylko nauka podstaw pływania, ale także poprawa kondycji, rozwój samodyscypliny i kształtowanie charakteru młodych ludzi. W całym regionie skorzystało z niej już ponad 125 tysięcy uczniów, a tylko w 2024 roku – prawie 9 tysięcy z 103 małopolskich gmin.

Dzięki udziałowi w zajęciach nasi uczniowie nie tylko zdobyli umiejętności pływackie, ale także nauczyli się bezpiecznego korzystania ze zbiorników wodnych. Dla wielu z nich była to pierwsza, prawdziwa przygoda ze sportem wodnym.

Nowy rok szkolny – nowe wyzwania

Po wakacyjnej przerwie spotkaliśmy się ponownie, by wspólnie rozpocząć rok szkolny 2025/2026. Uroczystość była szczególnie doniosła, a jej największą atrakcją stało się przedstawienie przygotowane przez uczniów klasy III. Dzięki nim inauguracja nowego roku szkolnego przebiegała w atmosferze radości, wspólnoty i optymizmu.

Międzynarodowy Dzień Kropki w przedszkolu

Już 15 września nasze przedszkolaki włączyły się w obchody Międzynarodowego Dnia Kropki – święta, które rozwijają kreatywność i odwagę dzieci. Maluchy wysłuchały opowieści o Kropce Tosi, a także same wzięły udział w wielu zabawach i zadaniach plastycznych z motywem kropki.

Tego dnia cała sala przedszkolna była pełna kropek – na ubraniach, pracach plastycznych i w uśmiechach dzieci. Atmosfera była radosna, a pomysłowość najmłodszych udowodniła, że kreatywność nie zna granic.

Warsztaty profilaktyczne na Jamnej

We wrześniu uczniowie wzięli udział w warsztatach zorganizowanych przez fundację Edukey na Jamnej. Było to już kolejne nasze spotkanie z tą fundacją, które – jak zawsze – łączyło szkolenie z aktywnością na świeżym powietrzu. Po części warsztatowej uczniowie mieli okazję wziąć udział w spacerze po malowniczej okolicy, co sprzyjało integracji i rozmowom w luźniejszej atmosferze.

W tym roku mieliśmy również przyjemność gościć w naszej szkole wyjątkowego gościa – panią psycholog z fundacji Edukey, która przeprowadziła z dziećmi dwa dodatkowe zajęcia na temat przemocy rówieśniczej. Spotkania były okazją do rozmów o emocjach, relacjach i bezpiecznych wyborach w codziennym życiu. Dzięki ciekawym formom pracy uczniowie chętnie angażowali się w zadania, a zdobyta wiedza i doświadczenia na pewno zaprocentują w przyszłości.

Pamięć o bohaterach

Nie zabrakło również wydarzeń o charakterze patriotycznym. 14 września przedstawiciele naszej szkoły – Artur Bajorek, Michał Cygan i Kamil Kafel – wzięli udział w uroczystości patriotyczno-religijnej poświęconej pamięci poległych żołnierzy i mieszkańców Zawodzia, którzy zginęli podczas Akcji pod Pławną.

Nasi uczniowie godnie reprezentowali społeczność szkolną, składając wiązanek kwiatów ku czci bohaterów. To ważne, aby młode pokolenie nie tylko poznawało historię, ale również brało udział w pielęgnowaniu pamięci o tych, którzy oddali życie za wolność Ojczyzny.

Narodowe Czytanie 2025

Poezja, tradycja i wspólnota – Narodowe Czytanie 2025 w naszej szkole.

Uczniowie naszej szkoły włączyli się w ogólnopolską akcję Narodowe Czytanie 2025, organizowaną pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej.

W tym roku lekturą wydarzenia była poezja Jana Kochanowskiego. Porusza ona różnorodne tematy – od poważnych i doniosłych – po lżejsze i żartobliwe. W opisach życia dworskiego i ziemiańskiego pojawiają się wątki patriotyczne, refleksje moralne, nawiązania antyczne i biblijne. Poeta przyczynił się do rozwoju polskiego języka literackiego, a jego niezrównane dzieła do dziś pozostają żywe.

Głównymi celami Narodowego Czytania są: promocja czytelnictwa jako podstawowej formy kontaktu z kulturą, propagowanie dzieł polskiej literatury oraz wzmacnianie kulturowej i narodowej wspólnoty Polaków.

W ramach akcji uczniowie w formie prezentacji poznali życie Jana Kochanowskiego oraz uczennice z klasy VIII odczytały kilka utworów poety.

Wydarzenie to było nie tylko świętem literatury, ale także okazją do wspólnego spotkania, rozmowy i refleksji nad wartościami, które łączyły pokolenia Polaków.

Już teraz z niecierpliwością czekamy na kolejną edycję w przyszłym roku!

WAKACYJNA ŚWIETLICA W PŁAWNEJ

Ostatnie dwa miesiące zapisały się wielkimi literami w historii naszej małej miejscowości, a szczególnie w pamięci jej najmłodszych mieszkańców. W okresie wakacyjnym grupa 30 dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 17 lat uczestniczyła w bezpłatnych zajęciach zorganizowanych przez świetlicę w Pławnej. Dzięki pomysłodawczyni przedsięwzięcia i jednocześnie opiekunowi świetlicy, Barbarze Handzel, młodzi ludzie mieli niepowtarzalną okazję, by spędzić czas miło, smacznie i w sposób niezwykle kreatywny! Wakacyjna oferta warsztatowa była wyjątkowo bogata, dlatego też cykliczne spotkania w budynku świetlicy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Zaczniemy jednak od samego początku.

W czas letniego wypoczynku wkroczyliśmy zajęciami z robotyki, na których dzieci konstruowały własne roboty z klocków Lego, rozwijając przy tym logikę, kreatywność i przede wszystkim umiejętność współpracy. Niezawodnym sposobem na „zjednoczenie” młodych we wspólnej zabawie okazały się również zajęcia plastyczne. Kredki, farby i mazaki z powodzeniem wykorzystywano do tworzenia istnych arcydzieł! Miłośnicy sportu i zdrowej rywalizacji mogli doskonalić też swoje umiejętności gry w tenisa stołowego. Zdolność do szybkiego planowania strategii całej gry i podejmowanie decyzji w ułamkach sekundy to cechy, którymi wyróżnili się zwycięzcy wakacyjnego turnieju popularnego ping-ponga. Sierpniowe warsztaty związane były z tradycją wyplatania wieńca dożynkowego i tworzenia wiązanek zielnych. Dzięki uprzejmości pani sołtys

Barbary Handzel i pań z Koła Gospodyń Wiejskich (Mieczysławy Orłowskiej, Urszuli Leśniak, Barbary Zając, Zofii Popieli, Anny Popieli, Bogusławy Broniek, Zofii Piątek) dzieci nie tylko poznały tajniki wyplatania wieńców dożynkowych, ale nawet same pomagały w tworzeniu jednego z nich. Pod czujnym okiem opiekunek, które zawsze służyły dobrą radą i pomocą, powstały również piękne bukiety z ziół i kwiatów na święto Matki Boskiej Zielnej. Aktywność i ogromne zaangażowanie młodych ludzi przerosła najsmielsze oczekiwania organizatorów wakacyjnych warsztatów. Największą i zawsze najbardziej wyczekiwaną przez dzieci chwilą każdego spotkania było pieczenie lub gotowanie i w końcu degustacja przygotowanych pyszności. W ten sposób powstały letnie jagodzianki, słodkie muffinki, włoska pizza czy domowy makaron. Działanie praktyczne przynosiło uczestnikom najwięcej radości i okazało się doskonałą lekcją obowiązkowości, organizacji pracy i samodzielności.

Wypada w tym miejscu serdecznie podziękować pomysłodawczyni i organizatorce czynnego wypoczynku, pani Barbarze Handzel oraz paniom z Koła Gospodyń Wiejskich za poświęcenie swojego czasu naszym dzieciom. Młodzi ludzie nie tylko spędzali razem miło czas, ale również nabyli wielu przydatnych umiejętności. Zwracając się do Pani Sołtys: Rodzice dziękują za tę wspaniałą inicjatywę i liczą na powtarzanie jej w następnych latach.

*Dyrekcja i grono pedagogiczne
Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Pławnej*

Uczniowie wrócili do ławek i szkoła w Bruśniku tętni życiem

stępne dla wszystkich mieszkańców Bruśnika. Uczestnicy mieli możliwość zdobycia praktycznej wiedzy i umiejętności, które w przyszłości mogą uratować ludzkie życie. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w organizację tego wydarzenia oraz wszystkim uczestnikom za obecność i wspólną zabawę.

*Anna Martuszewska
Urszula Kukuś*

Piknik „Mały Ratownik”

30 sierpnia na boisku sportowym odbył się piknik pod hasłem: „Mały Ratownik”. Wydarzenie było wyjątkową okazją, aby dzieci oraz mieszkańcy naszej wsi poznali zasady udzielania pierwszej pomocy oraz nauczyli się korzystania z AED – automatycznego defibrylatora zewnętrznego. Urządzenie to już wkrótce zostanie zamontowane na budynku szkoły i będzie ogólnodo-

Narodowe Czytanie 2025

8 września odbyła się w naszej szkole akcja wspólnego czytania poezji Jana Kochanowskiego. Uczniowie wszystkich klas zgromadzili się w sali, której dekoracją była gazetka związana z kolejną odsłoną Narodowego Czytania. Spotkanie rozpoczęło się od przeczytania listu Pary Prezydenckiej, którego treść zachęcała do wspólnej lektury i odkrywania na nowo, w naszych oryginalnych interpretacjach, pieśni, frazsek i trenów mistrza z Czarnolasu.

Następnie uczestnicy spotkania obejrzeli krótkie prezentacje, dzięki którym poznali najważniejsze informa-

cje dotyczące życia i twórczości poety. Zdobyte wiadomości zostały niemal natychmiast wykorzystane podczas rozwiązywania specjalnie przygotowanych zadań. Młodzi uczniowie układali puzzle przedstawiające postać Jana Kochanowskiego, a starsi rozwiązywali krzyżówkę.

Najważniejszym punktem akcji było oczywiście głośne czytanie frazsek, którego z wielkim zaangażowaniem i odwagą podjęli się uczniowie klasy siódmej. Po wysłuchaniu utworów przyszedł czas na kolejne ciekawe wyzwanie. Tym razem uczestnicy spotkania mieli możliwość wykazania się swoją wiedzą i umiejętnością zapamiętywania, rozwiązując test

wyboru składający się z pytań dotyczących treści przeczytanych frazsek.

Ostatnim elementem akcji było podsumowanie wykonanych działań oraz nagrodzenie wszystkich pamiątkowymi zakładkami do książek. To już w naszej szkole kolejna akcja Narodowego Czytania, która cieszyła się wielkim powodzeniem, a spotkanie przyniosło uczestnikom radość i satysfakcję z bycia razem. Z niecierpliwością będziemy czekać na kolejne tego typu wydarzenie, aby znów móc wspólnie wrócić do czytania arcydzieł polskiej literatury.

*Magdalena Piwowar-Guo
Paulina Gabryel
Anna Martuszewska*

Lekcja smaku i tradycji – warsztaty kulinarne z paniami z KGW i fasolą „Piękny Jaś”

Uczniowie klas I–V naszej szkoły wzięli udział w niezwykłych warsztatach kulinarnych zorganizowanych przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Bruśniku. Spotkania odbyły się w czwartek 11 września oraz we wtorek 16 września.

Pani Irena Połec, przewodnicząca KGW, opowiedziała dzieciom o historii tej wyjątkowej fasoli w Polsce oraz o jej walorach zdrowotnych. „Piękny Jaś” stał się motywem przewodnim większości potraw przygotowywanych wspólnie z gospodyniami.

Uczniowie mieli okazję własnoręcznie lepić pierogi z fasolą – zarówno na słodko, jak i na słonno – piec podpłomyki,

formować drożdżówki oraz zawiązać rogaliki. Nie zabrakło też okazji do spróbowania fasoli w zapiekanej wersji. Dodatkową atrakcją było łuskanie ziaren – dziś rzadko praktykowane, a więc tym ciekawsze dla naszych dzieci.

Po kulinarnej pracy wszyscy mogli skosztować przygotowanych pyszności. Było smacznie, wesoło i twórczo! Uczniowie i nauczyciele serdecznie dziękują paniom z Koła Gospodyń Wiejskich za cenną lekcję smaku i tradycji.

To już kolejne międzypokoleniowe spotkanie. Wcześniej dzieci uczyły się od gospodyń tworzenia wianków, palm i innych rękodzieł. Każde warsztaty – kulinarne czy rękodzielnicze – to dla nich źródło radości i piękna okazja do uczestniczenia w przekazywaniu dawnych zwyczajów.

Teresa Krawczyk

Dzień Patrona

18 września cała społeczność szkolna – uczniowie, grono pedagogiczne oraz dyrektor – uczestniczyła w wyjątkowym wyjeździe z okazji Dnia Patrona Szkoły. Wyjazd, zorganizowany przez księdza proboszcza, odbył się do Sanktuarium Błogosławionej Karoliny Kózkówny w Zabawie.

Podczas pobytu w sanktuarium przewodnik przybliżył dzieciom życie i duchową drogę Karoliny, ukazując jej wierność Bogu, odwagę i miłość do bliźnich. Kulminacyjnym momentem wyjazdu była uroczysta msza święta, którą odprawił ksiądz proboszcz w intencji uczniów, nauczycieli i całej szkolnej wspólnoty.

Po części modlitewnej przyszedł czas na integrację i radość. Wspólny grill, chwile spędzone na świeżym powietrzu oraz zabawa na placu zabaw pozwoliły uczniom odpocząć i wzmocnić więzi koleżeńskie. Niezwykle ważnym punktem programu była także wizyta w domu rodzinnym Karoliny Kózkówny, gdzie dzieci mogły lepiej zrozumieć codzienność patronki i wartości, którymi kierowała się w życiu.

Był to dzień pełen refleksji, wspólnej modlitwy, ale również radości i wzajemnej bliskości. Wyjazd do Sanktuarium Błogosławionej Karoliny Kózkówny w Zabawie stał się piękną lekcją wiary, odwagi i tradycji, a także ważnym doświadczeniem integrującym całą społeczność naszej szkoły.

*Marta Wawraszek
ks. Andrzej Kmiecik
Anna Martuszevska*

Nowy rok szkolny w SP nr 2 w Jastrzębi

■ PRZEMYSŁAW WOPIŃSKI

Koniec wakacji, jak co roku, zwiastuje rozpoczęcie nowego roku szkolnego. Tego roku 1 września wypadł wprost na początku tygodnia. Uczniowie klasy 5 przygotowali część artystyczną. Prowadziła ją uczennica klasy 8 – Nikola Kiełbasa. Na początku uroczystości uczniowie, nauczyciele i rodzice zaśpiewali hymn Polski. Potem piątoklasiści zaprezentowali wiersze i piosenki, którymi pożegnali wakacje i powitali szkołę. Przypomnieli także o 1 września 1939 r. Następnie pani dyrektor życzyła wszystkim sukcesów w nauce. Potem dzieci i młodzież spotkali się ze swoimi wychowawcami w klasach. Tak minął pierwszy uroczysty dzień nowego roku szkolnego.

W pierwszym miesiącu dużo się w naszej szkole działo. Już 11 września obchodziliśmy 32. rocznicę nadania naszej szkole imienia generała Władysława Sikorskiego. W naszej szkole to Dzień Patrona. Z tej okazji w salach lekcyjnych zostały wykonane gazetki tematyczne, nauczyciele przypomnieli istotne fakty z życia i działalności gen. Władysława Sikorskiego, uczniowie obejrżeli film, wysłuchali prelekcji połączonej z pokazem zdjęć. Dzień ten był wspaniałą okazją do uczczenia sylwetki patrona naszej szkoły.

Cztery dni później obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Kropki. Jest to święto kreatywności, odwagi i współpracy. Swoją początek miało w 2009 roku, gdy nauczyciel Terry Shay zaprezentował swojej klasie książkę *Kropka* autorstwa Petera H. Reynoldsa. To historia Vashti, która na lekcji plastyki dochodzi do wniosku, że niczego nie potrafi. Wszystkie dzieci stworzyły piękne prace, a ona jedna nie potrafiła wymyślić nic interesującego. Z pomocą przyszła nauczycielka, która zachęciła ją do działania: „Postaw tu kropkę i zobaczmy, co się stanie”. I z tą jedną kropką wszystko się zmieniło. To początek drogi Vashti. Dzięki nauczycielce dziewczynka rozpoczęła piękną podróż w poszukiwaniu swoich talentów. Słowa nauczycielki pomogły dziewczynce przełamać się i postawić tę pierwszą kropkę.

W naszej szkole dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniowie klas 1-3 w tym dniu założyły ubrania w kropki, nauczyciele zaangażowali wszystkich w zajęcia, które pomogły dzieciom i uczniom odkrywać swoje mocne strony, m.in.: dekorowanie dzieci wyciętymi i kolorowymi kropkami, oglądanie filmu *Kropka jest fajna*, pogadanka z dziećmi na jego temat, wykonanie kropkowanych prac plastycznych – różnymi technikami według pomysłów uczniów, tworzenie kreatywnych rysunków, wyszukiwanie w otoczeniu elementów z kropką, tworzenie pomysłów „Co z tą kropką?”, zadania matematyczne oraz wykonanie pamiątkowych fotografii. Dzień ten z pewnością pozostanie w pamięci wszystkich – jako święto kreatywności i dobrej współpracy w zespole.

W piątek, 19 września uczniowie klas VII i VIII pojechali na wycieczkę rowerową. Została ona zorganizowana w ramach projektu „Odblaskowa szkoła”. Młodzież opiekowali się nauczyciele: Przemysław Wopiński i Grzegorz Nagel. Dziesięcioro uczniów i dwóch wychowawców wybrało się do Pławnej. Celem było Diable Boisko – skała zbudowana z piaskowca. Natura nadała jej kształt mostu skalnego ze znajdującym się pod nim obszernym schroniskiem. Jest to jedyna tego rodzaju skała na całym polskim Pogórzu, nie ma takiej formacji nigdzie w całych polskich Beskidach.

Wszyscy uczestnicy ubrali się w kamizelki odbłaskowe lub zaopatrzyli się w odbłaski. Obowiązkowym elementem wyposażenia rowerzystów był kask, oczywiście ze względów bezpieczeństwa. Peleton prowadził pan Przemek, a zamykał pan Grzegorz. Uczestnicy zostali podzieleni na dwie grupy, aby umożliwić innym uczestnikom ruchu drogowego bezpieczne wyprzedzanie.

Nie obyło się bez przygód. Jednemu z uczestników w Siekierczynie zepsuł się rower. Kolarze musieli poczekać na jego tatę, który dostarczył mu zapasowy rower. Kolejnym wyzwaniem były podjazdy do Bruśniku. Niektórzy prowadzili rowery, gdyż ten fragment trasy okazał się zbyt wymagający.

Gdy rowerzyści dotarli do wieży widokowej w Bruśniku, weszli na szczyt, by podziwiać fantastyczną panoramę. Mimo nie najlepszej pogody widok był wspaniały. Potem rowerzyści dotarli do celu podróży. Nie zawiedli się – skała zrobiła wrażenie na wszystkich, nawet tych, którzy wcześniej już ją widzieli. Na miejscu odpoczęli oraz zapoznali się z legendą dotyczącą tego miejsca, którą opowiedział nam pan Grzegorz.

Nadszedł czas na powrót. Trasa była nieco inna, ponieważ wiodła przez Falkową. Nie było już żadnych niespodzianek. Zmęczeni, ale zadowoleni kolarze dotarli do szkoły. W przyszłości na pewno zorganizujemy więcej takich wyjazdów.

Koniecznym należy wspomnieć, że w roku szkolnym 2024/2025 nasza szkoła wzięła udział w programie „Szkoła Myślenia Pozytywnego 2.0” i otrzymała certyfikat potwierdzający aktywny udział w działaniach mających na celu poprawę dobrostanu i zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży zgodnie z podejściem ogólnoszkolnego zaangażowania lokalnej społeczności.

Harcerze z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach w patriotyczno-kulturowo-historycznej wyprawie szlakiem 2. Korpusu Polskiego we Włoszech

W dniach 26 września – 3 października 2025 roku 10. Tarnowska Wędrownicza Drużyna Harcerska „Młody Las” im. płk. hm. Ignacego Pertkiewicza, wspólnie z dwiema innymi drużynami harcerskimi, wyruszyła w niezwykłą podróż do Włoch – śladami generała Władysława Andersa i żołnierzy 2. Korpusu Polskiego.

Bolonia – pierwszy ślad pamięci

Naszą wyprawę rozpoczęliśmy w Bolonii, gdzie znajduje się cmentarz wojenny, na którym spoczywają polscy żołnierze walczący podczas II wojny światowej. Już przed wyjazdem dowiedzieliśmy się, że wśród pochowanych są dwaj żołnierze pochodzący z naszego regionu – powiatu tarnowskiego: mjr Władysław Drelicharz z Tuchowa oraz st. strzelec Adam Gogola z Olszyn.

Złożyliśmy im hołd, zapaliliśmy znicze i odmówiliśmy modlitwę, pamiętając o ich poświęceniu dla naszej wolności. Będąc w Bolonii, odwiedziliśmy również najstarszy uniwersytet w Europie i jego historyczną bibliotekę. W jej murach odnaleźliśmy herby rodowe Polaków, którzy zdobywali tam wiedzę już w średniowieczu. To wyjątkowe odkrycie uświadomiło nam, jak głęboko sięgają polskie ślady w historii Europy.

Rzym – spotkanie z historią i duchowością

Kolejnym etapem naszej podróży był Rzym – Wieczne Miasto. Podczas pobytu spotkała nas wyjątkowa niespodzianka: po mszy świętej papież Leon XIV podjechał do pielgrzymów w *papamobile*, dzięki czemu mieliśmy możliwość zobaczyć się z Jego Świątobliwością twarzą w twarz. To niezapomniane przeżycie pozostanie w naszych sercach na długo. Zachwyceni monumentalną architekturą i bogactwem zabytków, spacerując ulicami Rzymu, mogliśmy lepiej zrozumieć znaczenie europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz rolę chrześcijaństwa w jego kształtowaniu.

Monte Cassino – miejsce chwały i ofiary

Jednym z najważniejszych punktów naszej wyprawy było Monte Cassino – miejsce jednej z najcięższych i najbardziej heroicznych bitew z udziałem Polaków podczas II wojny światowej. Żołnierze 2. Korpusu Polskiego zdobywali wzgórze metr po metrze, zapisując jedną z najwspanialszych kart naszej historii. Zwycięstwo to okupione zostało ogromnym poświęceniem – krwią i życiem wielu polskich bohaterów. Oddaliśmy im cześć podczas wspólnej modlitwy i apelu pamięci na polskim cmentarzu wojennym.

Loreto i Asyż – chwile refleksji

W Loreto odwiedziliśmy słynne sanktuarium i klasztor benedyktynów. To miejsce pełne duchowej ciszy pozwoliło nam zatrzymać się na chwilę i skupić na refleksji – nie tylko o historii, ale także o naszym osobistym doświadczeniu wiary i wspólnoty. Nie mogło nas również zabraknąć w Asyżu – mieście św. Franciszka. Odwiedziliśmy tam Bazylikę św. Franciszka, poznając życie i przesłanie tego wyjątkowego świętego. Spacerując po średniowiecznych uliczkach, poczuliśmy ducha prostoty, miłości do natury i braterstwa, które głosił św. Franciszek. Dla wielu z nas była to duchowa kulminacja całej wyprawy.

Wenecja – pożegnanie z pięknem

Naszą podróż zakończyliśmy w Wenecji – jednym z najpiękniejszych i najbardziej unikalnych miast Europy. Przeptywając gondolami po kanałach, spacerując po Placu św. Marka i odwiedzając Bazylikę św. Marka, chłoniliśmy atmosferę miasta, które łączy w sobie ducha dawnej potęgi i romantyzmu. Wenecja zachwycała nas swoją oryginalnością i niepowtarzalnym klimatem. To właśnie tutaj, wśród wody, zabytków i zachodzącego słońca, nadszedł czas na podsumowania, refleksje i podziękowania – sobie nawzajem, naszym opiekunom, historii i harcerskiej drodze, która nas tu zaprowadziła.

Podsumowanie

Nasza podróż była czymś znacznie więcej niż tylko wyjazdem zagranicznym. Była żywą lekcją historii, głębokim doświadczeniem duchowym, a także czasem wzmacniania harcerskiej wspólnoty i tożsamości. Poznaliśmy miejsca, w których nasi rodacy oddawali życie za wolność – od Bolonii i Monte Cassino, przez Loreto i Rzym, aż po Wenecję i Asyż. Spotkanie z papieżem, modlitwy przy grobach poległych, odkrywanie piękna i ducha historycznych miejsc – wszystko to ukształtowało nas jako ludzi, harcerzy i obywateli. Z takiej wyprawy wraca się bogatszym: w wiedzę, w wiarę i w harcerskie wartości.

Czuwaj!

Jolanta Dyngosz
10. Tarnowska Wędrownicza Drużyna Harcerska „Młody Las”
im. płk. hm. Ignacego Pertkiewicza

Uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej szkoły „u mistrza Paderewskiego” w Ciężkowicach

9 października br. zostało podpisane porozumienie między Zespołem Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach a Uniwersytetem Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. To krok milowy w kierunku wzmocnienia lokalnej edukacji i poszerzenia perspektyw młodzieży. Współpraca z renomowaną uczelnią daje szkole nowe możliwości – zarówno w zakresie podnoszenia jakości kształcenia, jak i zwiększania atrakcyjności oferty edukacyjnej.

Józef Parys
Dyrektor ZSOiZ Ciężkowice

ZAPROSZENIE

Szanowni Państwo Dyrektorzy
Szanowni Państwo Nauczyciele historii

Zwracam się z uprzejmą prośbą o pomoc w rozpropagowaniu wśród nauczycieli historii oraz uczniów

IV Wojewódzkiego Konkursu Historycznego dla uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „Ojcowie Niepodległości... o szablę Józefa Piłsudskiego – Wojciech Korfanty.
Regulamin: <https://umistrzapaderewskiego.pl/>

II Edycji Powiatowego Konkursu Historycznego dla uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych „Ojcowie Niepodległości...” Wojciech Korfanty – Górnoślązak, który nie chciał nazywać się Niemcem.
Regulamin: <https://umistrzapaderewskiego.pl/>

Celem konkursów jest wspieranie patriotycznego wychowania młodzieży z terenu województwa małopolskiego, powiatów tarnobrzegiego, gorlickiego oraz nowosądeckiego poprzez rozwijanie zainteresowania historią Polski, kształtowanie postaw obywatelskich, dumy narodowej oraz tożsamości historycznej. W tegorocznej edycji szczególnie nacisk kładziemy na przybliżenie postaci Wojciecha Korfanty – Górnoślązaka i Polaka, który nie chciał być nazywany Niemcem – oraz na wiedzę dotyczącą symboli narodowych i ich znaczenia.

Konkursy są realizowane w terminie od 1 lipca do 13 listopada 2025 roku, a jego finał zaplanowano na 13 listopada 2025 r. w Kąsnej Dolnej.

Udział w konkursach jest całkowicie bezpłatny dla uczestników.

W przypadku pytań pozostaje do dyspozycji koordynator konkursu: Józef Parys, dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach: dyrektor.zsoiz.ciezkowice@powiat.tarnow.pl, 14 651 10 80.

Józef Parys
Dyrektor ZSOiZ Ciężkowice

Zapraszamy do udziału w IV Wojewódzkim Konkursie Historycznym

dla uczniów klas szkół ponadpodstawowych

„Ojcowie Niepodległości...
o szablę Józefa Piłsudskiego”

Edycja 2025:

Wojciech Korfanty oraz symbole narodowe

Praca pisemna – „Górnoślązak, który nie chciał nazywać się Niemcem”

I część – Test wiedzy.

II część – Odpowiedź ustna.

Organizatorzy:

13 listopada 2025 r. – Finał w Centrum Ignacego Jana Paderewskiego w Kąsnej Dolnej,
14 listopada 2025 r. – Gala Finałowa w Centrum Ignacego Jana Paderewskiego w Kąsnej Dolnej.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych
im. Ignacego Jana Paderewskiego w Ciężkowicach

TU BIJE SERCE POGÓRZA

ODWIEDŹ NOWY PROFIL GMINY CIĘŻKOWICE
NA FACEBOOKU, INSTAGRAMIE I TIKTOKU

Chcemy łączyć to, co nasze – tradycyjne, piękne i autentyczne
– z nowoczesną energią i świeżym podejściem

TWORZYMYSZESPÓŁ FOLKOWY

SZUKAMY INSTRUMENTALISTÓW I OSÓB ŚPIEWAJĄCYCH
Zapraszamy młodzież od 15. roku życia i osoby dorosłe!

PROWADZĄCY: MAREK JACHER
Szczegółowe informacje
14 65 10 032

Lubisz ludową muzykę, taniec, śpiew
albo po prostu dobrą zabawę w klimacie folkowym?
Masz serce do kultury, a może chcesz spróbować czegoś nowego? Przyjdź do nas!

Startujemy w listopadzie!

CENTRUM KULTURY
GMINY CIĘŻKOWICE

Gmina
Ciężkowice
tu bije serce Pogorza